

FINANŠU INSTRUMENTU UN DĀRGMETĀLU DARĪJUMU NOTEIKUMI

www.blueorangebank.com

SATURA RĀDĪTĀJS

I nodaļa. Vispārīgie noteikumi 3

1. Lietoto terminu skaidrojums	3
2. Līguma pielietojums	4
3. Klienta konti.....	4
4. Informācijas un dokumentu apmaiņas kārtība.....	5
5. Bankas atlīdzība un izmaksas	5
6. Lietotārvārdi un Paroles.....	5
7. Klienta un Bankas FI turēšana	6
8. Tirdzniecības platformas.....	6
9. Darījuma apstiprinājumi un konta izraksti	8
10. Līdzēju tiesības un pienākumi.....	8
11. Atbildība	9
12. Konfidencialitāte.....	10
13. Lēmumu pieņemšana un riski.....	10
14. Līgumsods.....	10
15. Rikojumu pieņemšana un izpildīšana	11
16. Darījumu slēgšanas kārtība.....	12
17. Savstarpējie norēķini Darījumu ietvaros	12
18. Nodrošinājums	12
19. Nodrošinājuma realizēšana.....	13
20. Papildu Nodrošinājums	13
21. Finansēšana pret FI ķīlu (Maržas kredīts).....	14
22. Darījumu izbeigšana saistību neizpildes rezultātā.....	16
23. Norēķini Darījumu izbeigšanas gadījumā.....	16
24. Līguma stāšanās spēkā un izbeigšana	17
25. Strīdi un piekritība.....	17

II nodaļa. Darījumu speciālie noteikumi..... 18

1. Opciju darījumi.....	18
2. Biržas darījumi ar atvasinātajiem FI.....	20
3. Ārpusbiržas darījumi ar Atvasinātajiem FI	21
4. REPO darījumi	23
5. Valūtas maiņas darījumi	26
6. Valūtas maiņas darījumi ar nodrošinājumu (<i>Margin Trading</i>)	27
7. Procentu maksājumu apmaiņas Darījumi.....	28
8. Īsā pārdošana (<i>Short sale</i>)	28
9. Dārgmetālu darījumi	30
10. FI aizdevumu darījumi	31

I NODAĻA. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

1.1. Ja nav noteikts citādi, tad pieņemams, ka šie termini tiek lietoti šādā nozīmē:

Apstiprinājums – Bankas sastādīts dokuments, kurā ir ietverta informācija par Darījuma izpildi.

Banka – AS BlueOrange Bank.

Cenrādis – spēkā esošs Bankas pakalpojumu cenrādis.

Darba diena – datums, kurā Latvijas Republikas un Darījumā iesaistīto valūtu emitentu valstu bankas, kā arī attiecīgā regulētā tirgus organizētājs ir atvērts attiecīgā veida darījumu veikšanai.

Darījums – pamatojoties uz Klienta Bankai sniegto Rīkojumu un ar Bankas starpniecību uz Klienta rēķina un saskaņā ar Klienta Rīkojumu izpildīti darījumi, tai skaitā, bet ne tikai: FI pirkšana, FI pārdošana, FI turēšana, FI apmaiņa, FI pārvešana, FI reģistrācija/dereģistrācija, kā arī Dārgmetālu pirkšana, pārdošana vai pārvedums.

Dārgmetāls – dārgmetāls bezskaidru līdzekļu formā: zelts (XAU), sudrabs (XAG) un platīns (XPT).

FKTK – Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

Finanšu instrumenti (FI) – Finanšu instrumentu tirgus likumā definētie FI.

FI konts – Klienta konts Bankā, kurā glabājas FI un uzskaitīti visi darījumi ar tiem.

FI notikums – jebkurš fakts vai apstākļi, kas iespaido FI raksturlielumus, kā arī emitenta rīcība, izpildot saistības pret FI īpašnieku tai skaitā, bet ne tikai: akcionāru sapulce, dividenžu izmaksa, procentu izmaksa, parāda FI dzēšana, FI nominālvērtības maiņa, FI emisiju apvienošana vai dalīšana, parakstīšanās tiesību emitēšana.

Ieguldījumu konts – Klienta investīciju konts un tam piesaistīti konti Bankā, kas ir ieguldījumu konts likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" izpratnē.

Investīciju konts – Klienta konts Bankā, kurā glabājas Rīkojumu izpildei un Darījumu veikšanai paredzētie Klienta naudas līdzekļi un/vai Dārgmetāls, un kurā tiek veikta Darījumos izmantoto naudas līdzekļu un/vai Dārgmetālu uzskaitē.

Klienta identifikators (numurs) – Bankas piešķirts unikāls Klienta identifikācijas numurs.

Konts – Investīciju konts, Tirdzniecības konts vai FI konts.

Lietotājavārds – Klienta nosaukums TP.

Likums – Finanšu instrumentu tirgus likums.

Līdzēji – Banka un Klients, viens attiecībā pret otru.

Līgums – dokumentu kopums, ko veido Klienta iesniegums brokeru pakalpojumu saņemšanai FI tirgū, starp Banku un Klientu noslēgts Trasta (uzticības pārvaldības) līgums (trasta pakalpojumu saņemšanas gadījumā), šie FI darījumu Noteikumi, kā arī visos minētajos dokumentos veiktās izmaiņas, papildinājumi, un pielikumi.

Nodrošinājums – finanšu nodrošinājums Finanšu nodrošinājuma likuma izpratnē, t.i., Klientam piederošie līdzekļi (nauda, FI u.c.), kas tiek noguldīti/turēti Bankā un uz kuriem saskaņā ar šī Līguma Noteikumiem Bankai ir nodibinātas finanšu ķīlas tiesības, kas nodrošina Bankas prasījumu pret Klientu izpildi un Klienta saistību izpildi.

Norēķinu datums – datums, kurā tiek veikti norēķini par darījumu.

Norēķinu konts – Norēķinu konts, kas paredzēts Bankas darījumu veikšanai.

Noteikumi – šie FI un Dārgmetālu darījumu noteikumi, kā arī jebkuri to grozījumi vai papildinājumi, par kuriem Banka ir informējusi Klientu.

Pakalpojums – jebkurš Pakalpojums, ko Banka Līguma ietvaros nodrošina Klientam.

Parole – ciparu un simbolu kombinācija, kas ir norādīta lesniegumā fiziskas vai juridiskas personas ikdienas pakalpojumu saņemšanai un kas ir Klienta identifikācijas līdzeklis, noslēdzot Darījumus vai iesniedzot Rīkojumu, un apliecina tās lietotāja pilnvaras Klienta vārdā dot Bankai Rīkojumus un noslēgt Darījumus.

Rīkojums – atbilstoši Bankas prasībām Klienta sastādīts uzdevums Bankai sniegt Klientam Pakalpojumu vai izpildīt Klienta Darījumu.

Sadarbības partneris – persona, tajā skaitā ārvalstu FI turētājs, kuras Pakalpojumus Banka var izmantot Rīkojuma vai Darījuma izpildē. Par Sadarbības partneri drīkst būt tikai tāda persona, kam tās izcelsmes valstī ir atļauts sniegt ieguldījumu pakalpojumus, iegrāmatot un uzskaitīt FI, nodrošināt FI un naudas norēķinu veikšanu FI darījumos vai organizēt regulēto tirgu vai kas saskaņā ar likumu „Par norēķinu galīgumu maksājumu un finanšu instrumentu norēķinu

sistēmās” ir minētajā likumā definētās sistēmas dalībnieks.

Saziņas līdzekļi – tālrunis, Internetbanka, elektroniskais pasts (e-pasts), TP un citi starp Klientu un Banku saskaņoti saziņas līdzekļi, ko saskaņā ar Līguma noteikumiem var izmantot Rikojumu iesniegšanai, Darījumu slēgšanai un Līdzēju savstarpējai informācijas apmaiņai. Internetbanku Klients izmanto saskaņā ar Bankas un Klienta starpā noslēgtā Konta atvēršanu un apkalpošanu līguma noteikumiem.

Tirdzniecības platforma (TP) – elektroniskā tirdzniecības platforma, ar kuras palīdzību var iesniegt Rikojumus un noslēgt Darījumus, izmantojot datoru un globālā interneta tīkla pakalpojumus. Klients var vienlaicīgi izmantot vairākas TP.

TP parole – parole, ko Banka piešķir Klientam un kas tiek izmantota Klienta piekļuvei un autorizācijai TP.

TP administrators – trešā persona, ar ko Bankai ir noslēgta atsevišķa vienošanās, kas nodrošina TP darbību un/vai Bankas vai Klientu pieeju TP.

Tirdzniecības konts (TK) – konts, ko Banka atver Klientam TP naudas līdzekļu un TP veikto FI darījumu uzskaitē un norēķinu veikšanai.

Vispārējie darījumu noteikumi – Bankas vienpusēji sastādīts, apstiprināts un spēkā esošs vispārējs Klientam saistošs Bankas un Klienta savstarpējās attiecības reglamentējošs dokuments, kas nosaka Līdzēju tiesības un pienākumus, kas rodas no Bankas darījumiem, ciktāl tos nenosaka starp Līdzējiem noslēgtie līgumi. Vispārējie darījumu noteikumi ir pieejami Bankas telpās Bankas darba laikā, kā arī Bankas interneta vietnē www.blueorangebank.com.

- 1.2. Citi Līgumā lietotie termini atbilst piemērojamajos Latvijas Republikas un starptautiskajos normatīvajos aktos minētajam terminu skaidrojuma, ciktāl Līgumā nav noteikts vai no tā nepārprotami izriet cits skaidrojums.

2. LĪGUMA PIELIETOJUMS

- 2.1. Līgums regulē tiesiskās attiecības starp Klientu un Banku, nosaka Līdzēju tiesības un pienākumus, Klientam saņemot Pakalpojumus un izpildot Rikojumus, kā arī nosaka Līdzēju saistību nodrošināšanas noteikumus.
- 2.2. Bankai ir tiesības vienpusēji veikt izmaiņas Noteikumos. Bankas pienākums ir paziņot Klientam par Noteikumu izmaiņām Internetbankā, rakstiski vai, izmantojot jebkuru citu pastāvīgu informācijas nesēju 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas pirms izmaiņu stāšanās spēkā. Ja Banka nav saņēmusi Klienta iebildumus par Noteikumu izmaiņām līdz izmaiņu spēkā stāšanās datumam, tiek uzskatīts, ka Klients izmaiņām piekrīt. Ja Banka ir saņēmusi Klienta iebildumus, un Līdzēji nespēj vienoties, Bankai ir tiesības vienpusēji izbeigt Līgumu.
- 2.3. Līdzēju savstarpējo tiesisko attiecību jautājumi, kas nav noregulēti Līgumā un citos Līdzēju starpā noslēgtajos līgumos, ir risināmi saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem tiesību aktiem un vispārpieņemto finanšu tirgus praksi.
- 2.4. Pantu un punktu nosaukumi ir iekļauti Noteikumos tikai uzskatāmības un ērtības labad, tie nav izmantojami Noteikumu jēgas skaidrošanai.
- 2.5. Sniedzot Pakalpojumus un izpildot Rikojumus, Bankas darbību var regulēt ārvalstu normatīvie akti, finanšu tirgus uzraudzības iestāžu saistošie noteikumi, ārvalstu biržu, depozitāriju, klīringa un citu iestāžu noteikumi. Nekādas darbības, ko Banka veic, pildot ārvalstu normatīvo aktu vai biržu, depozitāriju, klīringa un citu iestāžu noteikumus, nevar tikt uzskatītas par Darījuma, Līguma vai Klienta tiesību pārkāpšanu un nevar radīt Bankai pienākumu atlīdzināt Klientam radušos zaudējumus vai izdevumus.
- 2.6. Ja Līguma tekstā minēto skaitļu vārdiskā izteiksme atšķiras no to skaitliskās izteiksmes, par nolīgtu uzskatāma skaitļu vārdiskā izteiksme.
- 2.7. Līguma kāda punkta spēkā neesamība vai neatbilstība normatīvajiem aktiem neietekmē citu punktu vai visa Līguma kopumā spēkā esamību. Pēc šāda trūkuma atklāšanas Līdzēji vienojas par trūkuma novēršanu un turpina sadarboties saskaņā ar spēkā esošajiem Noteikumiem tā, lai pēc iespējas labāk saglabātu Līguma mērķi un jēgu.

3. KLIENTA KONTI

- 3.1. Banka Klienta FI un Dārgmetālu Darījumiem, kā arī FI un Dārgmetālu Darījumu uzskaitē un Pakalpojumu nodrošināšanai atver Klientam tā izvēlēta Pakalpojuma nodrošināšanai nepieciešamos FI kontu, Investīciju kontu un TK.
- 3.2. Banka atver Klientam Kontus, noslēdzot Līgumu. Ja Banka atver Kontus pēc Līguma noslēgšanas, tad Banka informē Klientu par Kontu atvēršanu, izmantojot Saziņas līdzekļus.
- 3.3. Banka var atvērt Klientam nominālus kontus, kuros uzskaita Klienta turējumā esošos FI, naudas līdzekļus un/vai Dārgmetālus. Šajā gadījumā Bankai ir tiesības un Klientam ir pienākums iesniegt Bankai papildu informāciju un dokumentus saskaņā ar Bankas prasībām.
- 3.4. Bankai ir tiesības, nesaskaņojot ar Klientu, veikt labojumus Kontu ierakstos, ja šādi ieraksti ir veikti kļūdas vai tehnisku kļūmju rezultātā.
- 3.5. No Investīciju konta naudas līdzekļi var tikt pārskaitīti tikai Klienta citā Investīciju kontā vai Norēķinu kontā Bankā. Ja Klients dod Rikojumu pārskaitīt naudas līdzekļus no Investīciju konta citā savā kontā Bankā, tad Banka izpilda šādu Rikojumu 2 (divu) Darba dienu laikā no Rikojuma saņemšanas brīža, ja ir iespējams veikt minēto pārskaitījumu.
- 3.6. Klients atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir tiesīgs sniegt Bankai informāciju par leguldījumu konta statusa piešķiršanu kontam un tam piesaistītajiem kontiem, par ko Banka sniedz informāciju saskaņā ar Kontu reģistra likumu.

4. INFORMĀCIJAS UN DOKUMENTU APMAIŅAS KĀRTĪBA

- 4.1. Klientam adresēto informāciju, kas saistīta ar Līgumu un tā ietvaros sniedzamajiem Pakalpojumiem, Banka izvieto tās interneta vietnē www.blueorangebank.com un Bankas telpās, kā arī pēc saviem ieskatiem var sūtīt Klientam Internetbankā.
- 4.2. Ar Līgumu saistītos paziņojumus Banka ir tiesīga nosūtīt Klientam ar pasta sūtījumu uz Klienta juridisko adresi vai adresi, kas norādīta korespondences saņemšanai. Paziņojums ir uzskatāms par saņemtu 10. (desmitajā) darba dienā pēc tā nosūtīšanas (pasta zīmogs).
- 4.3. Līdzēji vienojas, ka informācijas un dokumentu apmaiņas nolūkos papildus Internetbankai var tikt izmantots elektroniskais pasts (e-pasts), par kuru Līdzēji ir vienojušies, noslēdzot Līgumu. Pirms Līguma noslēgšanas Klients apliecina, ka apzinās riskus, kas ir saistīti ar e-pasta izmantošanu, un ka Banka viņu par iespējamiem riskiem ir informējusi un izskaidrojusi to sekas, kā arī norādītā informācija Klientam ir saprotama.

5. BANKAS ATLĪDZĪBA UN IZMAKSAS

- 5.1. Par Bankas sniegtajiem Pakalpojumiem Klients maksā komisijas naudu atbilstoši Cenrādim, ciktāl Līdzēji nevienojas citādi.
- 5.2. Klientam ir pienākums iepazīties ar Cenrādi un sekot līdzi tā izmaiņām.
- 5.3. Banka ir tiesīga grozīt Cenrādi Vispārējos darījuma noteikumos noteiktajā kārtībā. Ja Banka ir saņēmusi Klienta iebildumus par izmaiņām Cenrādī, un Līdzēji nespēj vienoties, Bankai ir tiesības vienpusēji izbeigt Līgumu.
- 5.4. Klients sedz izdevumus par Pakalpojumiem, kas nav iekļauti Cenrādī, bet bija nepieciešami Līguma saistību izpildei.
- 5.5. Banka sniedz Klientam informāciju par izmaksām, kas ir saistītas ar no Līguma izrietošo Pakalpojumu sniegšanu un Klienta Rīkojumu izpildi.
- 5.6. Gadījumos, kad Rīkojums tiek izpildīts pa daļām, Bankai ik reizi ir tiesības ieturēt atlīdzību pilnā apjomā.
- 5.7. Bankai bez papildu Rīkojuma no Klienta ir tiesības ieturēt atlīdzību no jebkura Klienta konta Bankā.
- 5.8. Atsevišķos gadījumos Banka un Klients var vienoties, ka Klientam Līguma ietvaros tiek piemērots individuāli sastādīts cenrādis. Šajā punktā noteiktais cenrādis var tikt piemērots vienam vai vairākiem Pakalpojumiem vai starp Banku un Klientu slēdzamo darījumu veidiem. Banka jebkurā brīdī ir tiesīga veikt grozījumus vai pilnībā vai daļēji anulēt Klientam piešķirto individuāli sastādīto cenrādi, un Klientam tādā gadījumā tiek piemērota Cenrādī noteiktā standarta komisijas nauda. Par izmaiņām individuāli sastādītajā cenrādī Banka informē Klientu, izmantojot kādu no Saizņas līdzekļiem.
- 5.9. Izpildot Klienta Rīkojumus, Banka var saņemt no Sadarbības partneriem komisijas maksājumus (Inducements), ja maksājuma veikšanas nolūks ir paaugstināt Klientam sniegtā attiecīgā Pakalpojuma kvalitāti un tas neietekmē Bankas pienākumu sasniegt pēc iespējas labākus rezultātus Klientam. Banka pēc Klienta pieprasījuma sniedz Klientam informāciju par šādiem saņemtiem maksājumiem. Banka nedrīkst pieņemt un paturēt no Sadarbības partneriem saņemtos komisijas maksājumus vai citus finansiālus vai nefinansiālus labumus (Inducements), ja tie ir saņemti sakarā ar Klientam sniegto trasta pārvaldīšanas pakalpojumu vai neatkarīgu ieguldījumu konsultāciju. Nelielus nefinansiālus labumus, kas spēj uzlabot Klientam sniegto pakalpojumu kvalitāti un kurus, vērtējot pēc to apmēra un rakstura, nevarētu uzskatīt par tādiem, kas negatīvi ietekmētu Bankas pienākumu rīkoties klienta interesēs, Banka drīkst pieņemt, ja Banka atklāj to Klientam.

6. LIETOTĀJVĀRDI UN PAROLES

- 6.1. Banka, piešķirot Klientam tiesības izmantot TP, nodod Klientam Lietotājevārdu un TP paroli piekļūšanai TP. Banka Lietotājevārdu un TP paroli paziņo, izmantojot Internetbanku.
- 6.2. Ja tas tehniski ir iespējams, pēc sākotnējās TP paroles saņemšanas Klientam tā TP nekavējoties jānomaina.
- 6.3. Klients nodrošina Lietotājevārdu, Paroles un TP paroles konfidencialitāti un apņemas tās nenodot trešajām personām.
- 6.4. Bankai nav pienākuma pārbaudīt personas, kas sniedz Rīkojumus vai slēdz Darījumu, identitāti, ja šī persona nosaukusi/ievadījusi pareizu Paroli un/vai TP paroli, un šādā gadījumā tiek uzskatīts, ka attiecīgo Rīkojumu sniedzis un Darījumu noslēdzis Klients personīgi.
- 6.5. Ja Klientam radušās aizdomas vai kļūvis zināms, ka Parole/TP parole vai Lietotājevārds kļuvusi zināma nepilnvarotām personām, Klients apņemas nekavējoties paziņot par to Bankai un iesniegt Rīkojumu par to maiņu. Klients uzņemas pilnu atbildību par Klienta vārdā sniegtajiem Rīkojumiem, kas, izmantojot iepriekšējo Lietotājevārdu vai Paroli/TP paroli, iesniegti Bankai 2 (divu) Darba dienu laikā pēc dienas, kurā Banka saņēma Rīkojumu par to maiņu.

7. KLIENTA UN BANKAS FI TURĒŠANA

- 7.1. Banka ir Klienta FI kontā esošo FI turētājs, bet ne to īpašnieks. FI, kas ir iegrāmatoti Bankas vai Klienta vārdā pie Sadarbības partneriem, tiek turēti pie šiem Sadarbības partneriem atvērtajos FI kontos (t.sk. nominālajos kontos) saskaņā ar to darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.
- 7.2. Klientam piederošo FI turēšanai un/vai naudas līdzekļu un Dārgmetālu turēšanai var tikt piemēroti tās valsts tiesību akti, kurā tie tiek glabāti, un šajā gadījumā Klienta tiesības attiecībā uz šiem FI var atšķirties no Latvijas Republikas tiesību aktos noteiktajām tiesībām. Klients uzņemas visus riskus, kas saistīti ar šādu FI turēšanu.
- 7.3. Banka savā uzskaitē nodrošina Klienta un pašas Bankas FI pastāvīgu šķirtu turēšanu. Banka nav tiesīga izmantot savu kreditoru prasījumu apmierināšanai Klientam piederošos FI. FI, par kuriem Klients iesniedzis Bankai atsavināšanas uzdevumu (Rikojumu), uz ko pamatojoties Banka uzsākusi Rikojuma izpildi, nedrīkst izmantot Klienta kreditoru prasījumu apmierināšanai.
- 7.4. Klients apstiprina, ka ir informēts, piekrīt un saprot iespējamās sekas, kas var izrietēt no tā, ka naudas līdzekļi, FI un/vai Dārgmetāli tiek glabāti pie Sadarbības partnera atvērtajā kontā, kurā kopā var tikt uzskaitīti vairāku Bankas Klientu aktīvi. Parakstot Līgumu, Klients uzdod Bankai glabāt šos naudas līdzekļus, FI un/vai Dārgmetālus pie Sadarbības partnera. Klients uzņemas visus riskus, kas izriet no šajā punktā paredzētās naudas līdzekļu, Dārgmetālu un FI turēšanas kārtības.
- 7.5. Klients ir informēts un piekrīt, ka gadījumos, kad tās valsts tiesību akti, kurā pie Sadarbības partneriem Bankas vārdā ir atvērti konti, neparedz FI turēšanas iespēju nominālajos kontos vai arī, ja šāda turēšana nav iespējama, Banka ir tiesīga uzglabāt Klienta FI, naudas līdzekļus un/vai Dārgmetālus kopā ar citu Klientu un Bankas FI, naudas līdzekļiem un/vai Dārgmetāliem pie Sadarbības partneriem atvērtajos kontos, turklāt Klienta FI var būt reģistrēti arī uz Bankas vārda.

8. TIRDZNIECĪBAS PLATFORMAS

- 8.1. Šajā Noteikumu sadaļā ir aprakstīta kārtība, kādā Klients ar Bankas starpniecību iesniedz Rikojumus un veic darījumus, izmantojot TP, ja Banka Klientam ir piešķirusi tiesības izmantot TP.
- 8.2. TP izmantošanā Klientam jāievēro attiecīgās TP izstrādātāja TP noteikumi (lietotāja rokasgrāmata).
- 8.3. Banka nav TP īpašnieks, un TP Bankai un tās Klientiem piedāvā TP administrators. Banka piedāvā Klientam TP lietošanas tiesības tādā veidā un apjomā, kādā TP Bankai piedāvājis TP administrators. Atsevišķos gadījumos, lai piešķirtu tiesības izmantot TP, Bankai ir tiesības pieprasīt, un Klientam ir pienākums noslēgt papildu vienošanos ar trešo personu, tai skaitā, bet ne tikai: TP administratoru, TP izstrādātāju, Informāciju resursu izplatītāju.
- 8.4. Rikojumu iesniegšanai un darījumu veikšanai TP ietvaros Klientam šajā TP tiek atvērts attiecīgs TK. Banka veic visas nepieciešamās darbības TK atvēršanai TP un nodod TP administratoram Klienta datus TP noteikumos noteiktā apjomā un kārtībā, un Klients pilnvaro Banku šādai rīcībai.
- 8.5. Banka 5 (piecu) darba dienu laikā pēc TP pieslēgšanas nosūta Klienta Internetbankā apstiprinājumu, kā arī TK numuru, Lietotājvārdu un TP paroles, kas tiek izmantoti Klienta piekļuvei un identifikācijai TP. TK numurs, TP paroles un Lietotājvārds ir konfidenciāla informācija, ko aizliegts izpaust trešajām personām.
- 8.6. Klients noformē un nosūta Rikojumus FI darījumiem saskaņā ar šiem un TP noteikumiem.
- 8.7. Klients saņem tiesības lietot TP Līguma darbības laikā no šo Noteikumu I nodaļas 8.5. punktā paredzētā apstiprinājuma saņemšanas brīža.
- 8.8. Banka veic naudas līdzekļu pārskaitīšanu TK, kā arī naudas līdzekļu pārskaitīšanu no TK uz Klienta Rikojuma pamata. Klients apzinās, ka attiecīgajai naudas līdzekļu ieskaitīšanai/izskaitīšanai var būt nepieciešams zināms laika posms.
- 8.9. Banka ietur komisijas naudu par TP lietošanu saskaņā ar Cenrādi. Klients papildus apņemas samaksāt par informācijas resursiem un citiem Pakalpojumiem, ko Klients izmanto, (t.i., maksas informācija no biržas un ziņu aģentūrām – kotējumi reālā laika režīmā, ziņas utt.), lietojot TP. Komisijas naudu par informācijas resursiem un citiem pakalpojumiem nosaka trešā persona un tā var mainīties.
- 8.10. TK tiek atvērts atsevišķi katrā TP. FI un naudas līdzekļi katrā TP ir atdalīti no pārējiem aktīviem Investīciju kontā/FI kontā utt., un FI darījumus Klients var veikt tikai attiecīgajā TP.
- 8.11. Veicot FI darījumus TP, Klients savai autorizācijai un identifikācijai izmanto Lietotājvārdu un TP paroli. Klients apstiprina, ka izraksts no TP elektroniskajiem registriem un datnēm ir pietiekams pamats Klienta Rikojuma iesniegšanas un citu darbību fakta pierādīšanai. Līdzēji atzīst, ka Rikojumiem, kas nosūtīti, izmantojot TP, ir tāds pats juridiskais spēks kā pašrocīgi parakstītajiem. Šādi Rikojumi ir pietiekams pamats, lai iestātos juridiskā atbildība un strīdus gadījumā tos varētu izmantot kā pierādījumus.
- 8.12. Klients piekrīt, ka visi iesniegtie Rikojumi, izmantojot TP, un tajā noslēgtie Darījumi tiek uzskatīti par Rikojumiem ar

speciālajiem norādījumiem, un Banka negarantē labākā rezultāta sasniegšanu saskaņā ar Rikojumu izpildes politiku Finanšu instrumentu tirgus ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai.

- 8.13. Lai pieslēgtos TP un/vai to uzstādītu, Banka nepieciešamības gadījumā piešķir Klientam vai Klienti no Bankas norādītās interneta vietnes pastāvīgi izvēlas TP programmatūru, ko patstāvīgi instalē savā datorā. TP izstrādātājam un TP administratoram ir tiesības jebkurā laikā pārtraukt vai pilnībā ierobežot TP lietošanu, mainīt tās funkcionalitāti, ievadīt un/vai izslēgt no tās Klientam TP pieejamos FI.
- 8.14. Bankai ir tiesības:
  - 8.14.1. noteikt minimālo FI un/vai naudas līdzekļu atlikumu TK, limitus FI darījumu apjomiem un citus ierobežojumus. Atsevišķos gadījumos Bankas noteiktie limiti var atšķirties no Klientam pieejamajiem naudas līdzekļiem Kontos;
  - 8.14.2. savu iespēju un kompetences robežās, bet nav pienākuma, sniegt Klientam informāciju par TP lietošanas kārtību, iespējām un priekšrocībām;
  - 8.14.3. veikt Klienta darbības uzraudzību TP;
  - 8.14.4. kontrolēt Klienta FI darījumus un Rikojumus;
  - 8.14.5. mainīt vai apturēt Klienta Rikojumus;
  - 8.14.6. liegt Klientam iespēju lietot TP un veikt FI darījumus šādos gadījumos:
    - 8.14.6.1. Klienta naudas līdzekļu un/vai FI atlikums nav pietiekams noslēgto FI darījumu izpildei un maksas par Pakalpojumu iekasēšanai;
    - 8.14.6.2. Bankai ir aizdomas, ka Klienti veic manipulatīvus darījumus;
    - 8.14.6.3. Klienti nepilda savas saistības atbilstoši Līgumam;
    - 8.14.6.4. TP administrators pārtrauc TP darbību.
  - 8.14.7. konvertēt TK pamatvalūtā visus radušos zaudējumus, peļņu, komisijas naudu, FI darījumu summas un citus maksājumus, kuru valūta atšķiras no TK pamatvalūtas.
- 8.15. Klienti apņemas:
  - 8.15.1. neizvirzīt Bankai nekādas pretenzijas attiecībā uz TP darbību un TP iesniegtajiem Rikojumiem un veiktajiem FI darījumiem, ja Banka pienācīgi ir izpildījusi savas saistības;
  - 8.15.2. veicot FI darījumus, ievērot Bankas noteiktos limitus;
  - 8.15.3. lietot TP vienīgi savām vajadzībām un saskaņā ar TP noteikumiem, ar ko Klienti ir iepazinies un kurus atsevišķos gadījumos Klienti paraksta pēc Bankas pirmā pieprasījuma;
  - 8.15.4. neizpaust TP sniegto informāciju trešajām personām;
  - 8.15.5. sekot savu TP sniegto Rikojumu izpildīšanai, tai skaitā aktīvajiem Rikojumiem. Jebkādu šaubu vai kļūdu konstatēšanas gadījumā Klienta pienākums ir nekavējoties sazināties un informēt par to Banku;
  - 8.15.6. pārtraukt lietot TP Līguma izbeigšanas gadījumā;
  - 8.15.7. TP noteikumu, Noteikumu neievērošanas gadījumā, kā arī, ja tiek pārtraukta Līdzēju sadarbība saskaņā ar Līgumu, izbeigt lietot TP, nodrošinot arī TP datu rezerves un citu kopiju iznīcināšanu;
  - 8.15.8. pēc Bankas pieprasījuma iesniegt visu informāciju un dokumentus, kas saistīti ar TP izmantošanu;
  - 8.15.9. nekavējoties paziņot Bankai par faktu, ja Klienta Lietotārvārds un TP paroles ir kļuvuši zināmi jebkurai trešajai personai vai, ja Klientam ir tikai aizdomas par šāda fakta iespējamību, veikt visas nepieciešamās darbības Lietotārvārda un TP paroles nomainīšanai;
  - 8.15.10. ja nav pieejama TP, Klientam ir tiesības iesniegt Rikojumu, izmantojot citu Saziņas līdzekli, tai skaitā tālruni. Šādā gadījumā Banka var pieprasīt Klientam nosaukt Klienta Lietotārvārdu, TK numuru un ievietot attiecīgu Rikojumu TP Klienta TK.

9. DARĪJUMA APSTIPRINĀJUMI UN KONTA IZRAKSTI

- 9.1. Banka 1 (vienas) Darba dienas laikā pēc grāmatojuma veikšanas FI kontā nodrošina Klientam iespēju iepazīties ar FI konta un Investīciju konta izrakstu par veiktajiem darījumiem un FI kontā iegrāmatotajiem FI, ka arī ar veiktajiem Dārgmetālu darījumiem.
- 9.2. Banka 1 (vienas) Darba dienas laikā pēc Rikojuma izpildes un tikai pēc attiecīga apstiprinājuma saņemšanas no Sadarbības partnera, ja Rikojums tiek izpildīts ar Sadarbības partnera starpniecību, izsniedz Klientam Apstiprinājumu.

- 9.3. Tikai no Bankas saņemts Apstiprinājums uzskatāms par Rikojuma izpildes vai Darījuma noslēgšanas apstiprinājumu.
- 9.4. Banka 1 (vienu) reizi gadā sagatavo Klienta FI konta un Investīciju konta izrakstu par Klientam piederošajiem FI un Dārgmetāliem, kas ir iegrāmatoti Kontā gada laikā, un veiktajiem Darījumiem ar FI un Dārgmetāliem.
- 9.5. Banka 1 (vienas) Darba dienas laikā informē Klientu par Trasta vērtību samazinājumu, ja Trasta kopējā vērtība kopš atskaites perioda sākuma samazinās par 10% vai vairāk.
- 9.6. Banka 1 (vienas) Darba dienas laikā informē privāto Klientu, kuram ir pozīcijas ar aizņemtiem Finanšu instrumentiem vai iespējamo saistību darījumiem, par Finanšu instrumenta sākotnējās vērtības samazinājumu par 10% vai vairāk no sākotnējās vērtības.
- 9.7. Ja Klients rakstiski neapstrīd FI kontā un Investīciju kontā, pamatojoties uz Rikojumu, iegrāmatotu FI un Dārgmetālu darījumu 10 (desmit) Darba dienu laikā pēc FI konta vai Investīciju Konta izraksta saņemšanas (Noteikumu I nodaļas 9.1.punkts) vai 10 (desmit) Darba dienu laikā pēc Apstiprinājuma saņemšanas (Noteikumu I nodaļas 9.2. punkts), tad ir uzskatāms, ka Klients bez iebildumiem ir apstiprinājis FI konta un Investīciju konta izrakstus, kā arī šajā periodā veiktos FI un Dārgmetālu darījumus, un atzīnis tos par pienācīgi izpildītiem.
- 9.8. Ja Klients neapstrīd FI kontā un Investīciju kontā iegrāmatotu FI un Dārgmetālu darījumu, kas veikts, pamatojoties uz Rikojumu, kas ir dots pa tālruni vai izmantojot TP, 10 (desmit) Darba dienu laikā no tā izpildes dienas, tad ir uzskatāms, ka Klients bez iebildumiem ir apstiprinājis attiecīgā FI vai Dārgmetālu darījuma noslēgšanas faktu un atzīnis FI vai Dārgmetālu darījumu par pienācīgi izpildītu. Šajā gadījumā Klients vairs nav tiesīgs apstrīdēt attiecīgo FI vai Dārgmetālu darījumu iepriekšējā apakšpunktā noteiktajā kārtībā.

10. LĪDZĒJU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

- 10.1. Bankai ir tiesības:
  - 10.1.1. vienpusēji izdarīt labojumus Kontos, ja kļūdas ir pieļautas maldu, nepareizu norēķinu vai citu tehnisku kļūdu rezultātā;
  - 10.1.2. piesaistīt Sadarbības partnerus Klienta Rikojumu izpildei un FI turēšanai pēc savas izvēles;
  - 10.1.3. nodot trešajām personām visas no Līguma izrietošās Bankai noteiktās pilnvaras vai to daļu, ja tas ir nepieciešams Klienta vai Bankas interešu aizstāvībai un/vai Līguma izpildei;
  - 10.1.4. rezervēt Klienta Kontos FI, naudas līdzekļus un/vai Dārgmetālus darījumu izpildei nepieciešamajā apjomā;
  - 10.1.5. sniegt Latvijas Centrālajam depozitārijam un tirgus organizētājam ziņas par Kontiem, kas tiem nepieciešamas Likumā noteikto funkciju pildīšanai;
  - 10.1.6. sniegt informāciju par Klientu, Kontiem un Klienta darījumiem arī citām personām likumos noteiktajos gadījumos un apjomā.
- 10.2. Klients pilnvaro un uzdod Bankai aizpildīt un parakstīt Rikojuma, Darījuma un Līguma izpildei nepieciešamos dokumentus.
- 10.3. Pēc Klienta pieprasījuma Banka informē Klientu par konkrētiem FI notikumiem, kas attiecas uz FI kontā esošajiem FI.
- 10.4. Klients apņemas nekavējoties rakstiski informēt Banku par šādām izmaiņām: juridiskai personai - nosaukums, komersanta veids, juridiskā vai kontaktadrese, zīmoga nospiedums, kā arī personas, kas ir pilnvarotas pārstāvēt Klientu (amatpersonas vai citas pilnvarotās personas); fiziskai personai - vārds, uzvārds, adrese vai kontaktadrese, personas, kas ir pilnvarotas pārstāvēt Klientu, kā arī par jebkuriem faktiem, kas var ietekmēt Klienta rīcībspēju, maksātspēju vai tiesisko statusu. Tāpat Klients apņemas nekavējoties rakstiski informēt Banku par visām izmaiņām Iesniegumā juridiskas/fiziskas personas ikdienas pakalpojumu saņemšanai, Iesniegumā brokeru pakalpojumu saņemšanai finanšu instrumentu tirgū, Anketā (brokeru pakalpojumu saņemšanai finanšu instrumentu tirgū), Trasta (uzticības pārvaldes) līgumā vai Anketā trasta (uzticības pārvaldības) pakalpojumu saņemšanai norādītajā informācijā.
- 10.5. Banka bez Klienta piekrišanas debetē Investīciju kontu vai jebkuru citu Kontu Bankā par Bankas komisijas naudas summu un citu no Līguma izrietošo Bankas prasījumu vai Klienta veicamo maksājumu summām, kā arī par nodokļu un citu obligāto maksājumu summām, kas ir jāsamaksā saskaņā ar piemērojamiem normatīvajiem aktiem, un savu iespēju robežās iesniedz Klientam apstipriņošus dokumentus.
- 10.6. Noteikumu I nodaļas 10.5. punktā atrunātā debetēšana ir jāveic no Klienta līdzekļiem tajā valūtā, kurā izdarāms maksājums. Ja šādu līdzekļu pietrūkst maksājuma veikšanai pilnā apmērā, tas jāveic attiecīgā konta atlikuma ietvaros, bet pārējā summa samaksājama pēc Bankas izvēles uz Klienta līdzekļu rēķina citā valūtā, konvertējot tos pēc Bankas noteiktā attiecīgās dienas valūtas kursa.
- 10.7. Ja Investīciju kontā ilgāk par 1 (vienu) nedēļu nav naudas līdzekļu Bankas prasījumu pilnīgai apmierināšanai un citu Noteikumu I nodaļas 10.5. punktā noteikto maksājumu veikšanai pietiekamā daudzumā, Banka ir tiesīga pārdot par tirgus cenu Klienta Investīciju kontā esošos Dārgmetālus vai Bankas turējumā esošos Klienta FI un izlietot iegūtos līdzekļus Bankas prasījumu pilnīgai apmierināšanai.

- 10.8. Klients apņemas:
- 10.8.1. iesniegt Bankā dokumentus saskaņā ar Bankas prasībām;
  - 10.8.2. nodrošināt Rikojuma izpildei un Darījuma slēgšanai un maksai par Pakalpojumu nepieciešamo naudas līdzekļu summu Kontos;
  - 10.8.3. paziņot Bankai par kļūdaini veiktajiem naudas, Dārgmetālu un/vai FI ieskaitījumiem un kļūdaini norakstītajām summām un/vai FI;
  - 10.8.4. pastāvīgi kontrolēt FI skaitu, Dārgmetālu daudzumu, FI darījumus, atvērtās pozīcijas, naudas līdzekļu atlikumus Kontos;
  - 10.8.5. atlīdzināt Bankai visus zaudējumus, kas tai rodas, pildot Līgumu;
  - 10.8.6. gadījumā, ja Klienta kontam ir piešķirts ieguldījuma konta statuss saskaņā ar šo Noteikumu 3.6.punktu, nodrošināt veikto operāciju atbilstību likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" prasībām attiecībā uz ieguldījumu kontu.

11. ATBILDĪBA

- 11.1. Klients uzņemas visus riskus un atbildību par zaudējumiem un/vai izdevumiem, kas radušies:
- 11.1.1. jebkāda veida Saziņas līdzekļu un/vai TP sakaru kļūmju vai traucējumu dēļ, kas noved pie Rikojuma satura vai Darījuma noteikumu (Līdzēju tālruņa sarunu ieraksta) nepilnībām, neprecizitātēm vai kādiem citiem izkropļojumiem;
  - 11.1.2. ja Paroli, TP paroli vai Lietotājvārdu izmanto tam nepilnvarota persona;
  - 11.1.3. trešo personu (ieskaitot Sadarbības partneru) prettiesiskas rīcības rezultātā;
  - 11.1.4. ja Banka Klientam piederošos FI tur pie cita FI turētāja (tai skaitā ārvalstu turētāja), un Bankai vai Klientam ir ierobežotas iespējas rīcībai ar FI vai pastāv iespēja tos neatgūt (tie var tikt piespiedu kārtā atsavināti, ar tiem var tikt dzēstas cita FI turētāja saistības pret citām personām, Klients var zaudēt iespēju atgūt FI ārvalsts tiesību normu piemērošanas gadījumā vai jebkādas cita FI turētāja darbības vai bezdarbības rezultātā);
  - 11.1.5. Sadarbības partneru vai citu ieguldījumu pakalpojumu vai ieguldījumu blakus pakalpojumu sniegšanā iesaistītu trešo personu saistību izpildes nokavējuma vai neizpildes rezultātā.
- 11.2. Banka ir atbildīga par savlaicīgu un precīzu Rikojuma nogādi attiecīgajam regulētā tirgus organizētājam, depozitārijam vai Bankas starpniekam, kā arī par ar FI notikumiem saistīto grāmatojumu savlaicīgu veikšanu.
- 11.3. Ja Banka pienācīgi izpildījusi tai ar Līgumu un Latvijas Republikas tiesību aktiem noteiktos pienākumus, Banka nav atbildīga par:
- 11.3.1. kļūdaina, neprecīza, nesaprotama vai pretrunīga Rikojuma izpildes sekām;
  - 11.3.2. FI darījumu, kas veikts uz viltota vai kādu citu iemeslu dēļ nederīga Rikojuma pamata, ja šis fakts nav acīmredzams, veicot Klienta identifikāciju Līgumā un/vai Vispārējos darījuma noteikumos noteiktajā veidā, un tā konstatācijai ir nepieciešama speciālas ekspertīzes veikšana;
  - 11.3.3. Rikojuma daļēju izpildi, ja tā pilnīga izpilde konkrētajos tirgus apstākļos nav bijusi iespējama;
  - 11.3.4. Līguma un piemērojamo normatīvo aktu noteikumiem, kā arī esošajiem tirgus apstākļiem atbilstoša Rikojuma neizpildi no Bankas starpnieka puses, kas padarīja neiespējamu Līguma saistību izpildi no Bankas puses;
  - 11.3.5. Klienta zaudējumiem vai izdevumiem, kas var rasties FI turētāja doto rīkojumu un norādījumu izpildes rezultātā, tajā skaitā gadījumā, ja FI turētājs Bankai ir sniedzis neprecīzu vai nepilnu informāciju par FI notikumu vai tā izpildei nepieciešamajām darbībām;
  - 11.3.6. Rikojuma neizpildi Noteikumu I nodaļas 15.12. punktā noteiktajos gadījumos;
  - 11.3.7. Klienta zaudējumiem un izdevumiem, kas var rasties citu valstu tiesību aktu un tirgus prakses piemērošanas rezultātā;
  - 11.3.8. ja Lietotājvārdu, Paroli un/vai TP paroles izmanto nepilnvarotas personas.
- 11.4. Līguma ietvaros Banka nesniedz Klientam nodokļu vai juridiskās konsultācijas. Nekāda Bankas informācija un paskaidrojumi par FI darījuma noteikumiem nevar tikt uzskatīti par ieguldījumu konsultāciju vai ieteikumu iesniegt Rikojumu vai noslēgt Darījumu Līguma ietvaros. Banka nesniedz Klientam ieguldījumu konsultācijas, ja Klients nav aizpildījis Anketas (brokeru pakalpojumu saņemšanai finanšu instrumentu tirgū) B daļu. Sniedzot ieguldījumu konsultāciju, Banka pēc katras konsultācijas iesniedz Klientam Atbilstības atskaiti.
- 11.5. Noteikumu I nodaļas 11.3.4. punktā noteiktajā gadījumā Banka veic likumīgus un saprātīgus Klienta interešu aizstāvības pasākumus.
- 11.6. Katrs no Līdzējiem ir atbildīgs par nodokļu un citu obligāto maksājumu samaksu saskaņā ar piemērojamajiem normatīvajiem aktiem.

- 11.7. Līdzēji nav atbildīgi par Līguma saistību neizpildi nepārvaramas varas apstākļu dēļ. Nepārvaramas varas apstākļi ir apstākļi: kas atrodas ārpus Līdzēja kontroles iespējām (piemēram, Līdzējiem saistošo normatīvo aktu grozījumi, papildinājumi vai jaunu šādu aktu pieņemšana un/vai spēkā stāšanās, dabas katastrofas un stihijas, kara darbības, streiki, traucējumi informācijas sistēmās); kas radušies pēc Rikojuma izpildes uzsākšanas vai Darījuma noslēgšanas; kuru dēļ Līdzējs nespēj izpildīt Rikojumu vai Darījuma saistības; ko nevar apiet vai pārvarēt, piemērojot visus saprātīgos līdzekļus; un par kuriem Līdzējs var iesniegt 11.8. punktā minētos pierādījumus.
- 11.8. Līdzējs, kas ir nonācis nepārvaramas varas apstākļu ietekmē, paziņo par tiem otram Līdzējam un pēc otra Līdzēja pieprasījuma iespēju robežās sniedz tā pieprasītos nepārvaramas varas apstākļu pierādījumus, tajā skaitā attiecīgās valsts institūciju apliecinājumus par nepārvaramas varas apstākļu iestāšanos.
- 11.9. Nepārvaramas varas apstākļu iestāšanās attiecībā uz vienu no Līdzējiem neierobežo otra Līdzēja tiesības Līgumā noteiktajos gadījumos un kārtībā izbeigt Rikojuma un Darījuma izpildi, tiesības veikt Līdzēju savstarpējo saistību ieskaitu un realizēt Nodrošinājumu Līdzēja saistību dzēšanai.

12. KONFIDENCIALITĀTE

- 12.1. Jebkura informācija par Līgumu, Rikojumiem, Darījumiem un to izpildi ir konfidenciāla. Līdzēji apņemas neizpaust trešajām personām informāciju par Līgumu, Rikojumiem, Darījumiem un to izpildi, izņemot Līgumā, Vispārējos darījumu noteikumos un piemērojamajos tiesību aktos noteiktajos gadījumos.
- 12.2. Banka ir tiesīga sniegt informāciju trešajām personām par Klientu, Rikojumiem, Darījumiem un to izpildi, ja pienākums sniegt informāciju ir noteikts Bankai saistošajos normatīvajos aktos. Ja Klients veic Darījumus ar ārvalsti emitētiem vai reģistrētiem FI vai veic jebkurus citus Darījumus, kuru uzraudzība ir ārvalsts finanšu tirgus uzraudzības iestādes kompetencē, Banka ir tiesīga izpaust informāciju par Klientu un Klienta Darījumiem ārvalsts uzraudzības iestādei, tirgus institūcijām (biržām, depozitāriem, klīringa iestādei u.c.) vai citai personai pēc šīs institūcijas, iestādes vai personas pieprasījuma, ja attiecīgās valsts tiesību normas, finanšu tirgus uzraudzības institūciju saistošie noteikumi vai biržu, depozitārija vai klīringa iestādes noteikumi pēc Bankas ieskatiem uzliek Bankai šādu pienākumu.
- 12.3. Banka ir tiesīga starptautiskajos līgumos, likumos un citos tai saistošajos normatīvajos aktos noteiktajā apjomā un kārtībā sniegt tās rīcībā esošo informāciju par Klientu, tā kontiem un veiktajiem darījumiem tiesību aizsardzības iestādēm, regulējošām institūcijām, nodokļu administrācijām, kā arī citām kompetentām valsts iestādēm.
- 12.4. Līdzējiem ir tiesības izpaust informāciju trešajām personām par otru Līdzēju un Darījumiem, ja otrs Līdzējs nepārprotami dod tam savu piekrišanu.

13. LĒMUMU PIENĒMŠANA UN RISKI

- 13.1. Visi lēmumi, kas ir saistīti ar Līguma parakstīšanu, Rikojumu iesniegšanu un Darījumu slēgšanu, Klientam ir jāpieņem patstāvīgi, pamatojoties uz Klienta viedokli vai Klienta profesionālo padomdevēju sniegtajām konsultācijām. Klientam ir pienākums patstāvīgi izvērtēt iesniedzamā Rikojuma vai noslēdzamā Darījuma atbilstību viņa darbības un ieguldījumu mērķiem.
- 13.2. Klients apzinās, ka Rikojumu izpilde un Darījumi ir saistīti ar finanšu riskiem, kas var radīt viņam zaudējumus, un ka no Rikojuma vai Darījuma izpildes iegūtā peļņa var nebūt tik augsta, kā gaidīts. Klienta pienākums ir patstāvīgi analizēt un apzināt visus iespējamus riskus, kas var būt saistīti ar Līguma parakstīšanu un konkrētā Rikojuma izpildi vai Darījuma veikšanu, un Klients apņemas ar visu pienācīgo rūpību izvērtēt Informācijas atklāšanas veidlapā minētos riskus un arī jebkuru citu potenciālo risku ikreiz, iesniedzot Rikojumu vai veicot Darījumu.

14. LĪGUMSODS

- 14.1. Ja Klients nav nodrošinājis pietiekamus naudas līdzekļus un/vai Dārgmetālu daudzumu Rikojuma izpildei un/vai pilnīgi vai daļēji samaksājis Bankas komisijas naudu un/vai citus no Līguma izrietošos ar Rikojuma izpildi saistītus maksājumus, tad viņam ir pienākums maksāt līgumsodu 1% (viena procenta) apmērā no Rikojuma izpildes nodrošināšanai nepieciešamās summas vai citas neizpildītās saistību summas, bet kopā ne vairāk par 10% (desmit procentiem) no parāda summas. Līgumsoda samaksa neatbrīvo no neizpildītās saistības izpildes pienākuma. Bankai ir tiesības ieturēt līgumsodu no jebkuriem Klienta kontos Bankā esošajiem naudas līdzekļiem un jebkurā valūtā, norakstot tos bezakcepta kārtībā.
- 14.2. Ja viens no Līdzējiem nav izpildījis savas saistības saskaņā ar Darījuma noteikumiem, tam ir pienākums samaksāt otram Līdzējam līgumsodu saskaņā ar šādiem noteikumiem, ja:
  - 14.2.1. REPO darījuma gadījumā Klients nav nodrošinājis FI esamību FI kontā vai nav veicis maksājumu Darījuma noteikumos noteiktajos datumos, Klientam ir pienākums samaksāt Bankai līgumsodu 1% (viena procenta) apmērā no nesamaksātās summas vai 1% (viena procenta) apmērā no nepārskaitīto FI tirgus vērtības. FI

pārskaitījuma nokavējuma gadījumā līgumsods tiek aprēķināts, ņemot par pamatu nepārskaitīto FI tirgus cenu dienā, kurā saskaņā ar Darījuma noteikumiem bija jāveic FI pārskaitījums;

- 14.2.2. pārējo Darījumu gadījumā Klients nav sniedzis Bankai Nodrošinājumu vai Papildu Nodrošinājumu pietiekamā apmērā, vai nav veicis kādu maksājumu Darījuma noteiktajā datumā, Klientam ir pienākums samaksāt Bankai līgumsodu 1% (viena procenta) apmērā no Darījuma summas.
- 14.3. Pienākums maksāt līgumsodu neattiecas uz gadījumu, kad Līdzējs nav izpildījis savas saistības nepārvaramas varas apstākļu iestāšanās rezultātā.
- 14.4. Līgumsoda samaksa neatbrīvo no pienākuma atlīdzināt zaudējumus sakarā ar Darījuma saistību neizpildi vai pirmstermiņa izbeigšanu un nenovērš Darījuma izbeigšanu.

15. RĪKOJUMU PIENĒMŠANA UN IZPILDĪŠANA

- 15.1. Banka pieņem un izpilda Rīkojumus saskaņā ar Likumu, citiem piemērojamajiem normatīvajiem aktiem, Līguma noteikumiem, Vispārējiem darījumu noteikumiem, Rīkojumu izpildes politiku Finanšu instrumentu tirgus ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai, attiecīgo regulēto finanšu tirgu organizētāju (biržu) paražām un pieņemto tirgus praksi.
- 15.2. Klients iesniedz Rīkojumu personīgi vai izmantojot kādu no Saziņas līdzekļiem.
- 15.3. Rīkojumam ir jābūt precīzam, skaidram un nepārprotamam. Iesniedzot Rīkojumu, Klients nodrošina, ka Rīkojuma saturs un tā iesniegšanas kārtība atbilst Bankas Rīkojumu izpildes politikai Finanšu instrumentu tirgus ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai.
- 15.4. Ja Rīkojums tiek iesniegts pa tālruni, tad jāievēro šādi noteikumi:
  - 15.4.1. Banka identificē Klientu pēc tā vārda un uzvārda (juridiskai personai – nosaukuma) un Paroles vai Klienta identifikatora (numura) un Paroles, ko Klients pirms Darījuma slēgšanas nosauc Bankas pārstāvim;
  - 15.4.2. Bankai ir tiesības pieprasīt no Klienta sniegt papildu informāciju, kā arī veikt citus likumīgus un saprātīgus pasākumus, lai pilnībā identificētu Klientu vai pārliecinātos par viņa sniegtās informācijas pilnīgumu vai patiesumu. Bankai ir saistošas vienīgi tās pilnvaras un pārstāvības tiesības, kā arī to grozījumi un atsaukumi, kas Bankai ir iesniegti rakstiskā veidā.
- 15.5. Ja Rīkojums tiek iesniegts, izmantojot Internetbanku, tad Klients sastāda Rīkojumu un nosūta to Bankai, ievērojot Internetbankas instrukcijas noteikumus ar kuriem var iepazīties interneta vietnē www.blueorangebank.com.
- 15.6. Ja Rīkojums tiek iesniegts, izmantojot TP, Rīkojumu iesniegšanu un izpildes kārtību reglamentē Noteikumu I nodaļas 8. sadaļa. TP Klienta identifikācijai tiek izmantoti Lietotājavārds un TP parole.
- 15.7. Bankai ir tiesības izpildīt Rīkojumu daļēji vai pa daļām, ja Klients Rīkojumā nav noteicis pretējo. Pilnīgi vai daļēji izpildīts Rīkojums ir pamats grāmatojumu veikšanai attiecīgajā Klienta kontā.
- 15.8. Klients tikai ar Bankas piekrišanu ir tiesīgs atsaukt Rīkojumu, ja tas vēl nav izpildīts un nepastāv citi šķēršļi tā atsaukšanai. Rīkojuma atsaukšanai (veids, forma, identifikācija, tiesiskās sekas u.c.) ir piemērojami Līguma noteikumi par Rīkojuma došanu.
- 15.9. Banka pēc Klienta pieprasījuma informē viņu par Rīkojuma pieņemšanu izpildei un tā izpildes gaitu.
- 15.10. Bankas izsniegtie dokumenti (rīkojumi par naudas līdzekļu pārskaitīšanu, kases ieņēmumu un izdevumu orderi, kontu izraksti u.c.) tiek atzīti par pietiekamiem saistību izpildes pierādījumiem attiecībā uz Rīkojumu izpildi.
- 15.11. Klients, dodot Rīkojumus pa tālruni, tiek informēts par tālruņa sarunas ierakstīšanu no Bankas puses un atzīst šos ierakstus par pietiekamiem pierādījumiem Līdzēju strīdu risināšanā.
- 15.12. Banka ir tiesīga nepieņemt izpildei un/vai neizpildīt Klienta Rīkojumu, ja ir iestājies jebkurš no šādiem apstākļiem:
  - 15.12.1. Rīkojums noformēts un/vai iesniegts neatbilstoši Noteikumiem un/vai Rīkojumu izpildes politikai Finanšu instrumentu tirgus ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai;
  - 15.12.2. identifikācijas procesā Bankai ir radušās šaubas par Rīkojuma devēja identitāti un tās atbilstību Klienta vai tā pilnvarnieka identifikācijas datiem;
  - 15.12.3. Klients kavē kādu šajā vai citā starp Banku un Klientu noslēgtā līgumā paredzēto maksājumu;
  - 15.12.4. maksa par iesniegtā Rīkojuma izpildi nav iekļauta Cenrādī, un Līdzēji iepriekš nav saskaņojuši tās apmēru;
  - 15.12.5. Klienta Kontos esošo FI, naudas līdzekļu un/vai Dārgmetālu atlikums nav pietiekams Rīkojuma izpildei un/vai Bankas Pakalpojumu apmaksai;
  - 15.12.6. Klienta naudas līdzekļi vai FI ir rezervēti citam darījumam;
  - 15.12.7. Bankai nav iespējams veikt darījumus ar Klienta Rīkojumā norādītajiem FI un/vai Dārgmetālu vai Rīkojuma izpilde nav iespējama no Bankas neatkarīgu iemeslu dēļ;
  - 15.12.8. Bankai ir radušās aizdomas par iespējamu manipulatīvu darījumu veikšanu un/vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas mēģinājumu.

15.13. Banka informē Klientu par atteikšanos izpildīt Rīkojumu.

16. DARĪJUMU SLĒGŠANAS KĀRTĪBA

- 16.1. Darījumi tiek slēgti, Līdzējiem vienojoties par Darījuma noteikumiem. Katram Līdzējam pirms Darījuma noslēgšanas ir tiesības atteikties noslēgt Darījumu, nepaskaidrojot iemeslu.
- 16.2. Ja Darījuma noslēgšanu ierosina Klients, tad Klients Līgumā noteiktajā kārtībā iesniedz Bankai Rīkojumu, kurā norāda vēlamos Darījuma noteikumus.
- 16.3. Darījums tiek uzskatīts par noslēgtu un stājas spēkā brīdī, kad Banka ir piekritusi Rīkojumā norādītajiem Darījuma noteikumiem, un Klients ir sniedzis Bankai Nodrošinājumu, ja Banka to pieprasa atbilstoši Līguma noteikumiem par Nodrošinājuma sniegšanu. Par Darījuma noslēgšanas fakta un satura pierādījumu gadījumos, kad Darījumi tiek slēgti pa tālruni, ir uzskatāms Bankas veiktais Līdzēju tālruņa sarunas ieraksts.
- 16.4. Līdzēji vienojas par Darījuma noteikumu grozījumiem vai papildinājumiem tādā pašā kārtībā, kādā Līdzēji var vienojties par Darījuma noslēgšanu.
- 16.5. Pēc Darījuma noslēgšanas Banka pēc Klienta pieprasījuma nosūta Klientam Apstiprinājumu.
- 16.6. Bankai jebkurā brīdī pēc Darījuma noslēgšanas ir tiesības pieprasīt Klientam apstiprināt piekrišanu Darījumam, nosūtīt Klientam Apstiprinājumu, ko Klients tajā pašā dienā apņemas parakstīt un nosūtīt Bankai atpakaļ, izmantojot to pašu Saziņas līdzekli vai iesniedzot Apstiprinājumu Bankai personīgi.
- 16.7. Klientam ir pastāvīgi jāseko Kontu stāvoklim un veiktajiem Darījumiem. Ja Klients neapstrīd Darījumu 10 (desmit) Darba dienu laikā no tā izpildes dienas (attiecīgā grāmatojuma veikšanas dienas Kontos), tad ir uzskatāms, ka Klients bez iebildumiem ir apstiprinājis Darījuma, uz kura pamata ir veikts šis grāmatojums, noslēgšanas faktu; šajā gadījumā Klients vairs nav tiesīgs apstrīdēt attiecīgo Darījumu.

17. SAVSTARPĒJIE NORĒĶINI DARĪJUMU IETVAROS

- 17.1. Līdzējiem ir pienākums veikt maksājumus, Dārgmetālu vai FI pārskaitījumus Darījuma noteikumos un Līgumā noteiktajā apmērā un termiņos, ievērojot Līgumā noteikto kārtību.
- 17.2. Izpildot savas Darījuma noteikumos noteiktās naudas līdzekļu, Dārgmetālu vai FI pārskaitījuma saistības, Klientam ir pienākums nodrošināt attiecīgās summas, Dārgmetālus vai attiecīgo FI esamību Kontā, lai norēķinu datumā šie līdzekļi būtu brīvi pieejami Bankai. Norēķinu datumā Banka debitē Kontu Darījuma noteikumos noteiktajā Klienta saistību apmērā.
- 17.3. Ja Klients nodrošina savā Kontā citu valūtu nekā norādīta attiecīgā Darījuma noteikumos, Bankai ir tiesības veikt valūtas konvertēšanu uz Darījuma noteikumos norādīto valūtu pēc Bankas noteiktā valūtas maiņas kursa.
- 17.4. Ja Norēķinu datumā Klients nav izpildījis savas saistības saskaņā ar Darījuma un/vai Līguma noteikumiem, un kamēr šī neizpilde turpinās, Banka ir tiesīga neveikt par labu Klientam maksājumus vai pārskaitījumus, kas ir paredzēti neizpildītā Darījuma vai jebkura cita starp Līdzējiem noslēgtā darījuma vai līguma noteikumos.
- 17.5. Ja Līdzējiem ir jāveic savstarpējie maksājumi vienā valūtā un vienā datumā, Bankai ir tiesības ieskaitīt Klienta saistību summu pret Bankas saistību summu, un veikt norēķinus tikai par ieskaita rezultātā aprēķināto summu vai neveikt norēķinus, ja ieskaita rezultāts ir vienāds ar 0 (nulli).
- 17.6. Jebkuri saskaņā ar Līgumu un noslēgtajiem Darījumiem maksājami procentu maksājumi tiek aprēķināti par faktisko dienu skaitu attiecīgajā periodā, pieņemot, ka gadā ir 360 (trīs simti sešdesmit) dienas (ACT/360).

18. NODROŠINĀJUMS

- 18.1. Visi Klienta aktīvi Bankā tiek uzskatīti par Nodrošinājumu Līguma izpratnē.
- 18.2. Nodrošinājuma sniegšana nodibina Bankai finanšu ķīlas tiesības uz Nodrošinājuma priekšmetu. Ja Nodrošinājuma priekšmets ir Klienta noguldītais depozīts, Bankas finanšu ķīlas tiesības aptver depozīta pamatsummu un procentus. Ja nodrošinājuma priekšmets ir FI, Bankas finanšu ķīlas tiesības aptver FI un jebkurus to pieaugumus un augļus (dividendes, kuponus, procentu ienākumus u.c.), kā arī FI, kas rodas sākotnējo FI apmaiņas, konversijas, nominālvērtības maiņas vai cita ar FI saistīta notikuma rezultātā.
- 18.3. Banka vienpusēji nosaka Nodrošinājuma apmēru un aprēķina Nodrošinājuma pietiekamību Klienta saistību izpildei, ņemot vērā visus noslēgtos un uz Nodrošinājuma aprēķināšanas brīdī neizpildītos Darījumus. Nodrošinājuma apmērs

var mainīties atkarībā no Darījumos iesaistītās valūtas, FI, Dārgmetālu vai Nodrošinājuma tirgus vērtības svārstībām, grozījumiem Klientam noteiktajā limitā Darījumu slēgšanai un citiem apstākļiem.

- 18.4. Nodrošinājums, ko Klients ir sniedzis Bankai Līguma ietvaros, bez atsevišķas vienošanās un brīdinājuma uzskatāms par Nodrošinājumu visām Klienta saistībām pret Banku, kas izriet no Līguma un visiem tā ietvaros noslēgtajiem Darījumiem, neatkarīgi no tā, vai Darījums ir noslēgts pirms vai pēc Nodrošinājuma iesniegšanas.
- 18.5. Klients piešķir Bankai tiesības izmantot Nodrošinājumu, atsavinot vai ieķīlājot to trešajām personām. Nodrošinājuma izmantošanas gadījumā Bankai ir pienākums aizstāt sākotnēji sniegto Nodrošinājuma priekšmetu ar līdzvērtīgu ne vēlāk kā Klienta saistību izpildes dienā.
- 18.6. Klients apliecinā, ka Bankai sniegtais Nodrošinājums nevienam citam nav nodots valdījumā vai lietošanā, nav atsavināts, ieķīlāts, nepastāv strīdi par tā piederību un ierobežojumi vai aizliegumi tā atsavināšanai, ieķīlāšanai vai piedziņas vēršanai uz to, Nodrošinājuma priekšmets ir brīvs no trešo personu prasījumiem, un ka pirms Nodrošinājuma iesniegšanas Klients ir saņēmis visas nepieciešamās piekrišanas nodrošinājuma priekšmeta ieķīlāšanai Bankas labā. Ja Klienta sniegtie apliecinājumi neatbilst patiesībai, Klients apņemas atbildēt Bankai visus zaudējumus, kas var rasties Bankai šajā gadījumā.
- 18.7. Pēc Nodrošinājuma sniegšanas turpmākās Klienta darbības ar nodrošinājuma priekšmetu – atsavināšana, tajā skaitā pārdošana, aizdošana, dāvināšana, pārskaitīšana citā kontā, kā arī apgrūtināšana (tajā skaitā atkārtota ieķīlāšana) u. tml. darbības ir pieļaujamas tikai ar Bankas rakstveida piekrišanu.
- 18.8. Banka noņem apgrūtinājumu no Nodrošinājuma priekšmeta tikai tad, ja Klients ir izpildījis visas savas no Darījumiem izrietošās saistības.

19. NODROŠINĀJUMA REALIZĒŠANA

- 19.1. Ja Klients nepilda savas no Darījuma vai no Līguma izrietošās saistības, Bankai ir tiesības šajā sadaļā noteiktajā kārtībā nekavējoties pilnīgi vai daļēji realizēt Nodrošinājumu un izmantot Nodrošinājuma realizācijas rezultātā iegūto summu savu prasījumu apmierināšanai. Šis sadaļas nosacījumi tiek piemēroti finansēšanai pret FI ūilu (Maržinālajiem kredītiem) tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar Noteikumu I nodaļas 21. punkta noteikumiem.
- 19.2. Ja Nodrošinājuma priekšmets ir nauda, Bankai ir tiesības bez atsevišķa atgādinājuma Klientam norakstīt Bankas prasījuma summai atbilstošu naudas summu no attiecīgā Klienta Depozīta konta vai jebkura cita konta Bankā.
- 19.3. Ja Nodrošinājuma priekšmets ir Klienta Investīciju kontā esošais Dārgmetāls, Bankai ir tiesības bez atsevišķa atgādinājuma Klientam nekavējoties pārdot Dārgmetālus un izmantot šīs rīcības rezultātā iegūto summu Bankas prasījumu dzēšanai.
- 19.4. Ja Nodrošinājuma priekšmets ir FI, Bankai ir tiesības bez atsevišķa atgādinājuma Klientam nekavējoties pārdot FI par tirgus cenu vai pēc Bankas izvēles atsavināt tos par labu sev par tirgus cenu un izmantot FI pārdošanas rezultātā iegūto summu vai to summu, par kādu Banka ir novērtējusi FI, ko tā atsavina par labu sev, Bankas prasījumu dzēšanai.
- 19.5. Izmantojot Nodrošinājuma realizācijas ieņēmumus savu prasījumu apmierināšanai, Banka ir tiesīga konvertēt Nodrošinājuma realizācijas rezultātā iegūto naudas summu Klienta saistību valūtā pēc Bankas noteiktā valūtas maiņas kursa.
- 19.6. Bankai ir tiesības pirms Nodrošinājuma realizācijas ieņēmumu izmantošanas savu prasījumu dzēšanai segt no Nodrošinājuma rezultātā iegūtās summas visus savus izdevumus, kas ir saistīti ar Nodrošinājuma realizāciju.
- 19.7. Papildus Līgumā atrunātajiem noteikumiem par Nodrošinājumu Klients piešķir Bankai tiesības Klienta saistību neizpildes gadījumā bez atsevišķa atgādinājuma Klientam norakstīt no jebkuriem Klienta kontiem Bankā līdzekļus no Līguma izrietošo Bankas prasījumu dzēšanai, kā arī pārdot jebkurus Klienta kontos esošos FI par tirgus cenu un izmantot pārdošanas ieņēmumus Klienta saistību dzēšanai.

20. PAPILDU NODROŠINĀJUMS

- 20.1. Ja pēc Bankas aprēķiniem mainās Klienta saistību izpildei nepieciešamā Nodrošinājuma apmērs, Banka ir tiesīga jebkurā laikā pieprasīt Nodrošinājumu Darījumiem, kas agrāk tika noslēgti bez Nodrošinājuma un vēl nav izpildīti, kā arī pieprasīt iepriekš iesniegtā Nodrošinājuma palielināšanu (turpmāk – Papildu Nodrošinājums). Pieprasījumu par Papildu Nodrošinājuma sniegšanu Banka paziņo Klientam pa tālruni, vienlaikus nosūtot paziņojumu Klientam pa Līgumā norādīto e-pastu un/vai Internetbankā.
- 20.2. Iepriekšējā punktā noteikto Bankas pieprasījumu sniegt Papildu Nodrošinājumu Klientam ir jāizpilda līdz tās pašas Darba dienas beigām pēc pieprasījuma paziņošanas, ja šāds pieprasījums ir paziņots līdz Darba dienas plkst. 16.00 (Latvijas

laiks). Ja šāds pieprasījums ir paziņots pēc plkst. 16.00 (Latvijas laiks), Klientam tas ir jāizpilda līdz nākamās Darba dienas beigām no pieprasījuma paziņošanas brīža.

Ja līdz pieprasījuma sniegšanas dienas plkst. 16.00 (Latvijas laiks) Bankas darbiniekam nav izdevies sazināties ar Klientu un paziņot viņam par Papildu Nodrošinājuma nepieciešamību, vai, ja Klientam ir paziņots par Papildu Nodrošinājuma nepieciešamību, bet Klients Līgumā noteiktajos termiņos nav iesniedzis Papildu Nodrošinājumu, Bankai ir tiesības bez paziņojuma Klientam un pēc saviem ieskatiem vienpusēji izbeigt jebkuru Darījumu vai vairākus Darījumus, kuru izpildei pēc Bankas aprēķiniem nav sniegts pietiekams Nodrošinājums. Darījuma izbeigšanas dienā Klientam ir pienākums atlīdzināt Bankai visus zaudējumus saistībā ar Darījuma pirmstermiņa izbeigšanu.

21. FINANSĒŠANA PRET FI ĶĪLU (MARŽINĀLAIS KREDĪTS)

- 21.1. Šie finansēšanas pret FI ķīlu noteikumi piemērojami attiecībām starp Banku un Klientu, kas ir pieteicis ieguldījumu pakalpojumu un Maržinālā kredīta saņemšanu, kam ir atvērts FI konts Bankā, un kas ir saņēmis Maržinālo kredītu saskaņā ar Noteikumiem.
- 21.2. Noteikumi, Klienta pieteikums ieguldījumu (brokeru) pakalpojumu un Maržinālā kredīta saņemšanai, Bankas un Klienta konkludentas darbības veido Maržināla kredīta līgumu. Maržināla kredīta līgums tiek uzskatīts par noslēgtu Maržinālā kredīta izsniegšanas brīdī un par izbeigtu brīdī, kad Klients ir pilnībā atmaksājis izsniegto Maržinālo kredītu un visus no tā izrietošos maksājumus. Banka ir tiesīga pēc saviem ieskatiem atteikt Klientam izsniegt Maržinālo kredītu.
- 21.3. Banka un Klients vienojas, ka Maržinālā kredīta izsniegšanas mērķis ir FI iegādes finansēšana personīgām vajadzībām (fiziskajām personām).
- 21.4. Klients piekrīt, ka Banka izsniedz viņam Kredītu, ja Klients ir devis Bankai pieteikumu Maržināla kredīta kredīta saņemšanai (Noteikumu I nodaļas 21.2. punkts). Šāds Klienta pieteikums ir spēkā arī attiecībā uz turpmākajiem Kredīta izsniegšanas gadījumiem, katru reizi, kad: a) Klients ir iesniedzis Bankai Rīkojumu FI pirkšanai, un Klienta Investīciju kontā nav pietiekamu naudas līdzekļu minētā Rīkojuma izpildei; b) Klients devis Bankai Rīkojumu naudas līdzekļu pārskaitījumam no Klienta Investīciju konta uz Norēķinu kontu, un Klienta Investīciju kontā nav pietiekamu naudas līdzekļu minētā Rīkojuma izpildei; atkārtota pieteikuma iesniegšana nav nepieciešama.
- 21.5. Kredīts tiek izsniegts, izpildot Klienta rīkojumu vai veicot Klienta Darījumu, kura izpildei nepieciešamā summa pārsniedz Klienta Investīciju konta atlikumu Bankā. Kredīts tiek uzskatīts par saņemtu attiecīgā rīkojuma izpildei nepietiekamas summas apmērā Klienta rīkojuma izpildes brīdī.
- 21.6. Kredīta izsniegšanas pierādījums ir Klienta Investīciju konta izraksts. Banka paziņo Klientam piešķirtā Kredīta procentu likmi, izsniegto summu un Kredīta limitu (kas tiek aprēķināts atbilstoši Noteikumu I nodaļas 21.7. punktam Kredīta izsniegšanas brīdī), norādot tos Investīciju konta pārskatā Internetbankā vai atsevišķā Paziņojumā.
- 21.7. Kredīts tiek izsniegts kredīta limita robežās. Kredīta limits ir proporcionāls ierobežojums pieejamā Kredīta apmēram, ko Banka var izsniegt Klientam atbilstoši FI kontā esošajiem FI veidiem un saskaņā ar Cenrādi. Katram FI veidam pieļaujamo limitu aprēķina pēc šādas formulas:

$$KL = \sum_{i=1}^m \frac{TC_i \times (100\% - INITL)}{100\%}, \text{ kur:}$$

KL – Kredīta limits dotajam FI veidam;

TC_i – i-tā FI, kas attiecas uz konkrēto FI veidu, tirgus vērtība;

INITL – sākotnējā nodrošinājuma apmērs procentos, kas noteikts konkrētam FI veidam;

M – FI skaits, kas attiecas uz konkrēto FI veidu un kalpo par nodrošinājumu Kredītam.

Kredīta limita aprēķināšanai Līdzēji ar FI tirgus vērtību saprot FI tirgus vērtību esošajā Bankas darba dienā. Ja Klientam pieder vairāki FI veidi, kopējais Kredīta limits veidojas kā katra FI pieļaujamā limita kopsumma.

- 21.8. Klients apzinās un pieņem, ka, mainoties FI tirgus vērtībai, mainās izsniegtā Kredīta un tā nodrošinājumam iekļāto FI proporcija. Gadījumā, ja FI tirgus vērtības izmaiņas rezultātā Klientam izsniegtā Kredīta summa (t.sk. aprēķinātie procenti) pārsniedz Bankas noteikto Kredīta limitu, Klientam ir pienākums nekavējoties atmaksāt Kredītu (Noteikumu I nodaļas 21.21.2. punkts) vai palielināt Kredīta nodrošinājumu, saskaņojot nodrošinājuma veidu un apmēru ar Banku.
- 21.9. Klientam ir pienākums sekot tirgus situācijai un kontrolēt viņam izsniegtā Kredīta atbilstību Bankas noteiktajam Kredīta limitam.
- 21.10. Ja Klienta darījumu ar FI rezultātā, FI tirgus vērtības izmaiņu vai Klienta pienākumu neizpildes rezultātā Klientam iestājas Margin Call situācija, t.i., situācija, kad Nodrošinājums sasniedz vai kļūst mazāks par minimālo Nodrošinājuma apmēru, Banka līdz minētās situācijas novēršanai, aprēķinot Kredīta procentus Kredīta apmēram, kas ir virs Kredīta limita, var piemērot paaugstināto procentu likmi, informējot par to Klientu. Kopējais Kredīta procentu likmes apmērs tiek aprēķināts saskaņā ar Noteikumu I nodaļas 21.16.-21.19. punktu.
- 21.11. Neierobežojot Noteikumu I nodaļas 21.22.-21.24. punktā noteikto, gadījumā, ja Klienta darījumu ar FI rezultātā, FI tirgus vērtības izmaiņu vai Klienta pienākumu neizpildes rezultātā Klientam iestājas nepietiekama Nodrošinājuma situācija

līdz Bankas noteiktajam Stop Loss līmenim, Bankai ir tiesības vienpusēji bezakcepta kārtībā uzsākt Klienta FI pārdošanu tādā daudzumā, lai samazinātu Kredīta apmēru līdz Kredīta limitam (Noteikumu I nodaļas 21.7. punkts), vienlaikus ievērojot pastāvošo tirgus praksi (piemēram, attiecībā uz minimālo FI daudzumu, kas tiek pārdots/pirkts finanšu tirgū).

- 21.12. Bankai ir tiesības, bet ne pienākums pagarināt Kredītu. Kredīta pagarināšanas nosacījumi tiek noteikti pēc Bankas ieskatiem.
- 21.13. Bankai ir tiesības, bet ne pienākums paziņot Klientam par Kredīta limita neievērošanu. Banka informē Klientu par Kredīta limitu un izmaiņām tajā ar Paziņojumu Internetbankā.
- 21.14. Kredīta Nodrošinājumam (arī Papildu Nodrošinājumam) par labu Bankai kalpo visi FI, kas atrodas FI kontā, un visi naudas līdzekļi un/vai Dārgmetāls, kas atrodas Klienta Kontos Bankā.
- 21.15. Klients maksā Bankai procentus par Kredīta izmantošanu pēc likmēm, ko nosaka Banka.
- 21.16. Kredīta procentu likmes noteikšanas nolūkā tiek pieņemts, ka Banka pastāvīgi nosaka kādi FI veidi kalpo par Kredīta Nodrošinājumu.
- 21.17. Mainoties FI tirgus vērtībai, mainās izsniegtā Kredīta un tā nodrošinājumam ieķīlāto FI proporcija, līdz ar ko FI tirgus vērtības izmaiņas gadījumos var mainīties Kredīta procentu likme. Banka informē Klientu par Kredīta procentu likmēm un izmaiņām tajā ar paziņojumu Internetbankā. Kredīta procentu likmes mainīgās likmes izmaiņām Klientam ir pienākums sekot līdzi patstāvīgi, atsevišķi par to pieprasot informāciju Bankai.
- 21.18. Procenti tiek aprēķināti par faktiski izmantoto Kredīta summu ieturēti reizi mēnesī valūtā, kādā piešķirts kredīts.
- 21.19. Aprēķinot Kredīta procentus, tiek pieņemts, ka gadā ir 360 (trīs simti sešdesmit) dienas, bet, ja Kredīta lietošanas termiņš ir isāks par gadu, Kredīta procenti tiek rēķināti pēc faktiskā Kredīta lietošanas dienu skaita. Kredīta izsniegšanas un dzēšanas diena tiek uzskatīta par vienu dienu.
- 21.20. Izmaiņas Cenrādī, kas attiecas uz finansēšanu pret FI ķīlu, stājas spēkā to paziņošanas brīdī, ja vien Bankas Paziņojumā nav noteikts citādi.
- 21.21. Klientam ir jāatmaksā Kredīts un visi no tā izrietošie maksājumi
  - 21.21.1. pēc pirmā Bankas pieprasījuma; vai
  - 21.21.2. kad Klientam izsniegtā Kredīta apmērs pārsniedz Bankas noteikto Kredīta limitu, ja Klients nav palielinājis Kredīta Nodrošinājumu (Noteikumu I nodaļas 21.11. punkts).
- 21.22. Līdzēji vienojas, ka neatkarīgi no Kredīta atmaksas termiņa Investīciju kontā ieskaitītie naudas līdzekļi Kredīta valūtā bez atsevišķa Klienta Rīkojuma un Bankas pieprasījuma to ieskaitīšanas dienā var tikt izmantoti Kredīta dzēšanai. Banka ir tiesīga, bet tai nav pienākuma nepieciešamajā apmērā konvertēt Kredīta valūtā pēc Bankas noteiktā kursa Investīciju kontā esošos naudas līdzekļus un šādā kārtībā konvertētos naudas līdzekļus novirzīt Kredīta atmaksai, t.sk. pirms Kredīta atmaksas termiņa iestāšanās.
- 21.23. Pēc Kredīta termiņa vai kāda no Noteikumu I nodaļas 21.22. punktā minētā notikuma iestāšanās Klientam jāatmaksā saņemtā Kredīta un visu no tā izrietošo maksājumu (procentu, komisijas naudas) summa līdz Bankas pašreizējās Darba dienas beigām (līdz plkst. 17.30 pēc Latvijas laika). Ja Klients nepilda šī punkta noteikumus, Banka ir tiesīga rīkoties saskaņā ar šo Noteikumu I nodaļas 21.11. punktu.
- 21.24. Klientam ir tiesības jebkurā brīdī līdz Kredīta termiņa vai jebkura Noteikumu I nodaļas 21.22. punktā minēto nosacījumu iestāšanās pilnībā atmaksāt Kredītu un visus no tā izrietošos maksājumus.
- 21.25. Klients apliecina, ka ir informēts, ka Bankai ir pienākums sniegt informāciju par Klientu Latvijas Bankai un ir tiesības saņemt informāciju no Latvijas Bankas Kredītu reģistra noteiktajos gadījumos. Klients ir informēts par fizisko personu un juridisko personu tiesībām saņemt par sevi informāciju, kas ir iekļauta Latvijas Bankas Kredītu reģistrā.

22. DARĪJUMU IZBEIGŠANA SAISTĪBU NEIZPILDES REZULTĀTĀ

- 22.1. Par saistību neizpildi šī panta izpratnē ir uzskatāms jebkurš no šiem notikumiem:
  - 22.1.1. Klients nepilda vai nepienācīgi pilda jebkuras savas saistības, kas izriet no Līguma, citiem ar Banku noslēgtajiem līgumiem, darījumiem vai Vispārējiem darījumu noteikumiem;
  - 22.1.2. Klients neizpilda Bankas pieprasījumu iesniegt Papildu Nodrošinājumu;
  - 22.1.3. tiek pieņemts kompetentas iestādes lēmums par Klienta (juridiskas personas) likvidāciju vai reorganizāciju, licences/atļaujas anulēšanu, darbības apturēšanu vai ierobežošanu vai Klients veic jebkādas darbības, kas vērstas uz tā likvidāciju, reorganizāciju, darbības pārtraukšanu, administratora vai likvidatora iecelšanu;
  - 22.1.4. kompetentā iestādē tiek iesniegts pieteikums par Klienta maksātspējas atzīšanu, prasība par Klienta piespiedu

likvidāciju, reorganizāciju, jebkādā citā veidā tiek uzsākts Klienta piespiedu likvidācijas, reorganizācijas vai maksātnespējas process;

- 22.1.5. tiek pieņemts lēmums par Klienta bankrota procedūras uzsākšanu;
- 22.1.6. Klienta nāve vai Klienta rīcībnespējas iestāšanās;
- 22.1.7. tiek veikta Klienta mantas apķīlāšana, aresta uzlikšana Klienta mantai, aizliegums Klientam veikt noteiktas darbības, aizliegums citām personām nodot Klientam naudas līdzekļus vai citu mantu, piedziņas vēršana uz Klienta mantu, citu apstākļu iestāšanās, kas ierobežo Klienta tiesības rīkoties ar savu mantu;
- 22.1.8. Bankas rīcībā ir ziņas, kas dod pamatu uzskatīt, ka Klienta spēja pildīt savas saistības būtiski pasliktinājusies, vai saskaņā ar Bankas vērtējumu Klienta reorganizācijas rezultātā izveidotās Bankas kredītspēja ir zemāka par Klienta kredītspēju pirms reorganizācijas;
- 22.1.9. Klients ir slēdzis visus savus kontus Bankā;
- 22.1.10. Klients nevar izpildīt darījuma saistības nepārvaramas varas apstākļu iestāšanās dēļ.
- 22.2. Klientam ir pienākums nekavējoties paziņot Bankai par saistību neizpildes notikuma iestāšanos, izņemot Noteikumu I nodaļas 22.1.6. un 22.1.8. punktā noteiktos gadījumus.
- 22.3. Iestājoties saistību neizpildes notikumam, Bankai ir tiesības pēc saviem ieskatiem nekavējoties izbeigt sniegt Pakalpojumus un izbeigt visus vēl neizpildītos Darījumus, kā arī realizēt visus vai daļu Klienta FI kontā esošos FI pēc pašreizējās tirgus vērtības. Banka pēc saviem ieskatiem, un ja to pieļauj Darījuma būtība, izbeidz Darījumu, noslēdzot Kontā pretējo darījumu. Banka paziņo par šajā punktā minētajām darbībām, nosūtot Klientam rakstveida paziņojumu, kurā norāda šo darbību veikšanas iemeslu.
- 22.4. Izbeidzami Darījumi šī punkta izpratnē ir visi neizpildītie Darījumi, kuru izpildes termiņš ir iestājies izbeigšanas paziņojuma nosūtīšanas datumā vai pirms tā un kas paziņojuma nosūtīšanas dienā nav izpildīti, kā arī visi tie Darījumi, kuru izpildes termiņš iestājas pēc minētā paziņojuma nosūtīšanas datuma.
- 22.5. Šī panta noteikumi neierobežo Bankas tiesības Līgumā noteiktajos gadījumos un kārtībā vienpusēji izbeigt atsevišķus Darījumus, neizbeidzot pārējos Darījumus, kā arī Bankas tiesības Līgumā noteiktajos gadījumos un kārtībā realizēt Nodrošinājumu.
- 22.6. Darījumu izbeigšanas dienā Līdzēju pienākums pildīt Darījumu noteikumus tiek aizstāts ar pienākumu veikt Noteikumu I nodaļas 23. pantā noteiktos norēķinus.

23. NORĒĶINI DARĪJUMU IZBEIGŠANAS GADĪJUMĀ

- 23.1. Pēc Noteikumu I nodaļas 22. pantā minētā Darījumu izbeigšanas paziņojuma nosūtīšanas Banka veic Līdzēju savstarpējo saistību aprēķinu attiecībā uz visiem izbeidzamajiem Darījumiem un Līdzēju saistību ieskaitu.
- 23.2. Veicot norēķinus ar Klientu saistību neizpildes rezultātā (sk. Noteikumu I nodaļas 22.1. punktu), Bankai ir tiesības pēc Noteikumu I nodaļas 22.3. punktā minēto darbību un 23.1. punktā minētā ieskaita veikšanas ieskaitīt atlikušos Klienta naudas līdzekļus Klienta Norēķinu kontā Bankā bez atsevišķa Klienta Rīkojuma.

24. LĪGUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ UN IZBEIGŠANA

- 24.1. Līgums stājas spēkā tā parakstīšanas brīdī un tiek noslēgts uz nenoteiktu laiku.
- 24.2. Grozījumi vai papildinājumi Līgumā var tikt veikti, Līdzējiem rakstveidā vienojoties, izņemot šajā Līgumā un Vispārējos darījumu noteikumos noteiktajos gadījumos.
- 24.3. Ja starp Līdzējiem nav nenokārtotu saistību, jebkuram Līdzējam ir tiesības vienpusēji izbeigt Līguma darbību, sniedzot otram Līdzējam paziņojumu par Līguma izbeigšanu 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas iepriekš.
- 24.4. Bankai ir tiesības vienpusējā kārtībā izbeigt Līgumu, paziņojot par to Klientam, ja Klients ilgāk par 6 (sešiem) mēnešiem neiesniedz nevienu Rīkojumu vai neneslēdz nevienu Darījumu, un viņa Kontu atlikums ir negatīvs vai ir vienāds ar 0 (nulli).
- 24.5. Bankai ir tiesības bez iepriekšēja brīdinājuma vienpusēji izbeigt Līgumu un visus noslēgtos Darījumus, ja:
  - 24.5.1. Klients neizpilda vai pārkāpj jebkādus no Līguma noteikumiem vai pieļauj kādas saistības neizpildi (sk. Noteikumu I nodaļas 22. pantu);
  - 24.5.2. Bankai radušās aizdomas, ka Klients iesaistījies negodīgos un/vai manipulatīvos darījumos;
  - 24.5.3. Banka ir saņēmusi kompetentu valsts institūciju/amatpersonu prasību par piedziņas vēršanu pret Klienta naudas līdzekļiem vai FI vai par Klienta Kontu apgrūtinājumu (arestu).
- 24.6. Līguma izbeigšanas gadījumā Klientam 1 (vienas) Darba dienas laikā ir jāiesniedz Bankai Rīkojums par rīcību ar FI kontā esošajiem FI un Investīciju kontā esošajiem naudas līdzekļiem un/vai Dārgmetāliem. Ja Līgums tiek izbeigts,

pamatojoties uz Noteikumu I nodaļas 24.5.1. punktu, Bankai ir tiesības veikt Noteikumu I nodaļas 24.7. punktā minētās darbības bez atsevišķa Klienta Rīkojuma.

- 24.7. Ja Klients nav iesniedzis Bankai Rīkojumu par rīcību ar FI kontā esošajiem FI vai Noteikumu I nodaļas 24.6. punktā minētajā gadījumā, Bankai ir tiesības realizēt tos par tirgus cenu. FI realizācija tiek veikta uz Klienta rēķina, un Banka ietur tai pienākošos atlīdzību.
- 24.8. Līdz Līguma darbības pēdējai dienai Banka izpilda Klienta Rīkojumu par rīcību ar FI kontā esošajiem FI un Investīciju kontā esošajiem naudas līdzekļiem un/vai Dārgmetāliem un slēdz Kontus.

25. STRĪDI UN PIEKRITĪBA

- 25.1. Jebkurš strīds Līguma sakarā tiek izšķirts ārpustiesas ceļā, proti, Līdzēju savstarpēju pārrunu ceļā vai rakstiski. Ja Klients Noteikumos norādītajos termiņos ziņo Bankai par nesakritībām tam sniegtajās atskaitēs un/vai Apstiprinājumos, Līdzēji piemēro visas pūles, lai atrisinātu šādas nesakritības, veicot pārrunas un apmainoties ar informāciju.
- 25.2. Ja šāds strīds ārpustiesas ceļā netiek izšķirts 1 (viena) mēneša laikā no rakstiskas pretenzijas iesniegšanas dienas, Klienta – juridiskās personas gadījumā tas tiks izšķirts Latvijas Komercbanku asociācijas šķīrējtiesā Rīgā saskaņā ar tās šķīrējtiesas statūtiem, reglamentu un nolikumu par Latvijas Komercbanku asociācijas šķīrējtiesas izdevumiem. Šo dokumentu noteikumi uzskatāmi par ietvertiem šai pantā. Izskatāmā strīda priekšmets - jebkura mantiska vai nemantiska rakstura nesaskaņa vai prasība, kas izriet no šī Līguma, t.sk. nesaskaņa vai prasība par Līguma izpildi, līgumsoda samaksu, zaudējumu atlīdzību vai nodrošinājumu, kā arī jebkuras citas nesaskaņas un prasības, kas skar Līgumu, Līguma grozīšanu, pārkāpšanu, izbeigšanu, likumību, spēkā esamību vai iztulkošanu. Šķīrējtiesas spriedums ir galīgs, nav pārsūdzams un Līdzējiem ir obligāts. Šķīrējtiesnesu skaits – 1 (viens). Šķīrējtiesas izskatīšanas valoda būs latviešu. Šķīrējtiesnesi uzdodam iecelt Latvijas Komercbanku asociācijas šķīrējtiesas priekšsēdētājam. Ja Klients ir fiziska persona, strīds tiks izšķirts Latvijas Republikas vispārējās jurisdikcijas tiesā.

II NODAĻA. DARĪJUMU SPECIĀLIE NOTEIKUMI

1. OPCIJU DARĪJUMI

1.1. Izmantotie termini

Bāzes aktīvi – valūta, FI, indekss vai preces, kas ir Opcijas darījuma priekšmets.

Bāzes aktīvu piegāde – Opciju darījumu norēķinu veids, kad Līdzēji Norēķinu datumā veic Bāzes aktīvu pirkšanas/pārdošanas darījumu.

Call opcija – Opcija, kas dod tās pircējam tiesības: (i) nopirkt no Opcijas pārdevēja noteikto Bāzes aktīvu skaitu par Opciju darījuma noteikumos noteikto cenu; vai (ii) saņemt no Opcijas pārdevēja Opcijas vērtībai atbilstošu naudas summu, ja Bāzes aktīvu tirgus cena pārsniedz darījuma noteikumos noteikto cenu.

Izbeigšanas datums (Expiration Date) – Opciju darījuma noteikumos noteiktais datums, kurā beidzas no darījuma izrietošās Opcijas pircēja tiesības realizēt Opciju.

Kontrakts – ja Opciju darījuma noteikumos ir norādīts kontraktu skaits, viens kontrakts nozīmē 100 (viens simts) akciju vai citu FI, kas ir attiecīgā Opcijas darījuma Bāzes aktīvi.

Noteiktā cena (Strike Price) – Bāzes aktīvu cena, kas tiks izmantota šī Bāzes aktīva pirkšanas/pārdošanas darījuma noslēgšanai, ja pircējs realizēs savu Opciju.

Opcija – standartizēts kotējams FI, kas izpaužas kā divpusējs Darījums, kas dod vienai Darījuma pusei – Opcijas pircējam tiesības, neuzliekot pienākumu, Darījuma noteikumos noteiktajā termiņā nopirkt vai pārdot noteikto Bāzes aktīvu skaitu, veikt citu Darījumu vai saņemt Opcijas vērtību naudā, un kas uzliek otrai Darījuma pusei – Opcijas pārdevējam pienākumu pārdot vai nopirkt attiecīgo Bāzes aktīvu skaitu, veikt citu Darījumu vai samaksāt Opcijas vērtību naudā gadījumā, ja Opcijas pircējs izmanto savas iepriekš minētās tiesības. Par Opcijas tiesību iegūšanu Opcijas pircējs maksā tās pārdevējam atlīdzību (prēmiju).

Prēmija – naudas summa, ko Opcijas pircējs maksā tās pārdevējam par to, ka, noslēdzot Opciju Darījumu, viņš iegūst no Opcijas izrietošās pircēja tiesības.

Put opcija – Opcijas veids, kas dod tās pircējam tiesības: (i) pārdot Opcijas pārdevējam noteiktu Bāzes aktīvu skaitu par noteiktu cenu; vai (ii) saņemt no Opcijas pārdevēja Opcijas vērtībai atbilstošu naudas summu, ja noteiktā cena pārsniedz Bāzes aktīvu tirgus cenu.

1.2. Opciju darījumu noteikumi

- 1.2.1. Šajā nodaļā aprakstīta kārtība, kādā Klients ar Bankas starpniecību veic Darījumus ar Opcijām (Opciju darījums).
- 1.2.2. Banka uzskaita Opcijas Klienta FI kontā.
- 1.2.3. Klientam pirms Opciju darījumu veikšanas ir pienākums iepazīties ar attiecīgo biržu Opciju tirdzniecības noteikumiem, un Klients apņemas tos ievērot un nepārkāpt. Rikojuma sniegšana par Opcijas darījumu vienlaicīgi uzskatāma par apliecinājumu, ka Klients ir iepazīties ar minētajiem noteikumiem.
- 1.2.4. Bankai ir tiesības jebkurā brīdī atteikties pieņemt Rikojumu par Opciju darījumu vai noteikt papildu ierobežojumus.
- 1.2.5. Banka nosaka Klienta Opciju atvērto pozīciju limitu. Bankai ir tiesības pēc saviem ieskatiem un bez iepriekšēja paziņojuma sniegšanas un Klienta piekrišanas aizvērt vienu, vairākas vai visas Klienta Opciju atvērtās pozīcijas. Šādā gadījumā iespējamos zaudējumus sedz Klients.
- 1.2.6. Visi Bankā esošie Klienta naudas līdzekļi un FI uzskatāmi par Nodrošinājumu Klienta saistību izpildei Opciju darījumiem, un Bankai ir tiesības izmantot Klienta sniegto Nodrošinājumu, lai nodrošinātu Klienta saistību izpildi pret Banku, ja Klients nav izpildījis savas saistības Noteikumos noteiktajos vai Bankas papildu norādītajos termiņos.
- 1.2.7. Klients apzinās, ka Opciju darījumi ir paaugstināta riska darījumi, un ka Klientam pirms Darījumu veikšanas ir jābūt informētam par atsevišķu Opciju veidiem (Call vai Put opcija), to īpašībām un saistītajiem riskiem.
- 1.2.8. Klients apzinās, ka Opciju pārdošana (ja vien šāds Darījums ar Opcijām nav saistīts ar Klienta atvērtas Opciju pozīcijas aizvēršanu) ir uzskatāma par augstāka riska pakāpes Darījumu nekā Opciju pirkšana, un Klients – Opcijas pārdevējs apzinās, ka tas var ciest neierobežotus zaudējumus, kas daudzkārt pārsniedz saņemtās Prēmijas apjomu.
- 1.2.9. Klients apzinās, ka Opciju darījumi var tikt pārtraukti un/vai izbeigti atbilstoši Bāzes aktīva tirdzniecības pārtraukumam/izbeigšanai vai atbilstoši citiem tirdzniecības traucējumiem (tostarp likviditātes vai sistēmas traucējumiem un tml.). Banka nav atbildīga par šādiem kavējumiem un/vai zaudējumiem.

1.3. Rīkojumu par Opciju darījumiem noformēšana

- 1.3.1. Lai noslēgtu Opciju darījumu, Klients iesniedz Bankai Rīkojumu par Opciju darījumu, norādot vismaz šādu informāciju:
  - 1.3.1.1. Darījuma veids (Opcijas pirkšana/pārdošana);
  - 1.3.1.2. Opcijas veids (*Call* opcija/*Put* opcija);
  - 1.3.1.3. Opcijas Bāzes aktīvs;
  - 1.3.1.4. Opcijas pozīcijas atvēršana/aizvēršana;
  - 1.3.1.5. Opcijas Noteiktā cena (*Strike Price*);
  - 1.3.1.6. Izbeigšanas datums (*Expiration Date*);
  - 1.3.1.7. Kontraktu skaits;
  - 1.3.1.8. Prēmijas apjoms (tirgus cena vai Klienta norādītā cena);
  - 1.3.1.9. Rīkojuma darbības/spēkā esamības termiņš.
- 1.3.2. Opciju darījums uzskatāms par noslēgtu, kad Klients Līgumā noteiktajā kārtībā, izmantojot Saziņas līdzekļus, iesniedzis Rīkojumu, kurā norādīti Opciju darījuma noteikumi, un tas stājas spēkā pēc tam, kad Klients (Opcijas pircējs) ir samaksājis Opcijas pārdevējam Rīkojumā norādīto Prēmiju.

1.4. Opciju pirkšana

- 1.4.1. Pērkot *Call* opciju, Klients iegūst tiesības, bet tam nav pienākuma pirkt attiecīgās Opcijas Bāzes aktīvu, savukārt *Put* opcijas pirkšanas gadījumā Klientam ir tiesības, bet nav pienākuma pārdot minēto Bāzes aktīvu saskaņā ar attiecīgajiem Opcijas darījuma noteikumiem.
- 1.4.2. Klientam – Opcijas pircējam, ir tiesības (ja vien Opcijas pirkšana nav saistīta ar Klienta Opciju pozīcijas aizvēršanu):
  - 1.4.2.1. aizvērt pozīciju, pārdodot Opciju;
  - 1.4.2.2. izmantot *Call* opciju, lai pirktu Bāzes aktīvu Noteikumu II nodaļas 1.5. punktā paredzētajā kārtībā vai *Put* Opciju, lai pārdotu Bāzes aktīvu Noteikumu II nodaļas 1.5. punktā paredzētajā kārtībā;
  - 1.4.2.3. ļaut beigties Opcijas termiņam. Šādā gadījumā Klients apzinās, ka var ciest ar līdzekļu ieguldīšanu Opcijā saistītus zaudējumus, ko veido par Opciju samaksātās Prēmijas apjoms un ar Opciju veikto Darījumu izmaksas, ja Opcija tiek dzēsta „*out-of-the-money*”. Opcija, kas tiek uzskatīta „*out-of-the-money*”, ir *Call* opcija, kuras Noteiktā cena (*Strike Price*) ir augstāka nekā Bāzes aktīva tirgus cena, vai *Put* opcija, kuras Noteiktā cena (*Strike Price*) ir zemāka nekā Bāzes aktīva tirgus cena.

1.5. Opcijas tiesību izmantošana

- 1.5.1. Opcijas pircējam ir tiesības izmantot savas no Opcijas izrietošās tiesības. Lai izmantotu minētās tiesības, Klients iesniedz Bankai Rīkojumu par Opcijas izmantošanu ne vēlāk kā 3 (trīs) Darba dienas pirms paredzamās Opcijas izmantošanas dienas.
- 1.5.2. Ja brīdī, kad Klients sniedz Rīkojumu par Opcijas izmantošanu, Klientam ir *Call* opcija, Klients savā Investīciju kontā nodrošina nepieciešamo naudas līdzekļu daudzumu Opcijas Bāzes aktīva pirkšanai, ko Banka var bloķēt, lai varētu tikt izmantotas Klienta ar Opciju saistītās tiesības.
- 1.5.3. Ja brīdī, kad Klients sniedz Rīkojumu par Opcijas izmantošanu, Klientam ir *Put* opcija, Klients savā FI kontā nodrošina nepieciešamo Bāzes aktīva daudzumu Opcijas Bāzes aktīva pārdošanai, ko Banka var bloķēt, lai varētu tikt izmantotas Klienta ar Opciju saistītās tiesības.
- 1.5.4. Klienta pienākums ir ne vēlāk kā 3 (trīs) Darba dienas pirms Opcijas izbeigšanas datuma (*Expiration Date*) nodrošināt savā Kontā nepieciešamo Opcijas Bāzes aktīva vai naudas daudzumu. Ja Klients nav izpildījis šajā punktā minēto pienākumu, un tā rezultātā Bankai ir radīti zaudējumi, Klienta pienākums ir segt Bankai radušos zaudējumus.
- 1.5.5. Ja Opcijas pircējs izmanto savas no Opcijas izrietošās tiesības, Banka nav atbildīga par riskiem, kas saistīti ar naudas līdzekļu un/vai Bāzes aktīva savlaicīgu piegādi.
- 1.5.6. Opcijas ir iespējams izmantot tikai pilnā apmērā, izņemot gadījumu, ja Klients, Banka un Sadarbības partneris ir atsevišķi vienojušies par Opciju daļēju izmantošanu.
- 1.5.7. Visas izmaksas, kas saistītas ar Opcijas izmantošanu, sedz Klients.
- 1.5.8. Bankai ir tiesības neizpildīt Klienta Rīkojumus par Opcijas tiesību izmantošanu, ja Klients neizpilda Noteikumu II nodaļas 1.5.2. un 1.5.3. punkta nosacījumus, ka arī ja Klienta Investīciju kontā nav pietiekamu līdzekļu, lai samaksātu Bankai komisijas naudu un ar Opcijas tiesību izmantošanu saistītos izdevumus.

2. BIRŽAS DARĪJUMI AR ATVASINĀTAJĒM FI

2.1. Izmantotie termini

Atvērtā pozīcija – starpība starp Klienta prasībām un saistībām viena veida Atvasinātajā FI, kas izveidojusies dažāda daudzuma noteikto Atvasināto FI pirkšanas/pārdošanas rezultātā.

Atvasinātie FI (šīs nodaļas kontekstā) – Biržā tirgoti nākotnes līgumi (futures, fjučeri).

Bāzes aktīvs (Underlying Asset) – aktīvs, uz kura balstās Atvasinātā FI cena. Bāzes aktīvs pats pa sevi arī var būt Finanšu instruments (piemēram, akcijas, fjučeri, prece, valūta, indeksi).

Birža – organizācija/vieta, kurā tiek organizēta FI publiskā apgrozība (pirkšana/pārdošana), kurā piedalās reģistrēti attiecīgās biržas profesionālie dalībnieki (Biržas biedri).

Biržas darījums – Atvasināto FI pirkšanas/pārdošanas Darījums Biržā.

Klienta prasības noteiktā aktīvā – Klienta nopirkto noteiktā veida Atvasināto FI daudzums.

Klienta saistības noteiktā aktīvā – Klienta pārdoto noteiktā veida Atvasināto FI daudzums.

Nepieciešamais nodrošinājums (Maintenance Margin) – Bankas pieprasītā Nodrošinājuma summa, kas nepieciešama Klienta Atvērtās pozīcijas uzturēšanai. Nepieciešamais nodrošinājums var būt vienāds vai mazāks par Sākotnējo nodrošinājumu, un tā lielums ir atkarīgs no Biržas, Sadarbības partnera un Bankas nosacījumiem.

Sākotnējais nodrošinājums (Initial Margin) – Bankas sākotnēji pieprasīts Nodrošinājums, kas nepieciešams pozīcijas atvēršanai noslēdzot Biržas darījumu. Sākotnējais nodrošinājums var būt vienāds vai lielāks par Atvērtās pozīcijas Nepieciešamo nodrošinājumu, un tā lielums ir atkarīgs no Biržas, Sadarbības partnera un Bankas nosacījumiem.

2.2. Vispārīgie noteikumi

- 2.2.1. Biržas darījumi attiecīgajā Biržā tiek slēgti ar Bankas starpniecību saskaņā ar Klienta Rikojumu un atbilstoši attiecīgās Biržas noteikumiem.
- 2.2.2. Klients apzinās, ka Biržas darījumi ir paaugstināta riska darījumi, kas saistīti ar augstu kapitāla zaudēšanas risku. Klients apzinās, ka ar Biržas darījumiem saistītie zaudējumi var būtiski pārsniegt sākotnējo ieguldījumu un Investīciju kontā esošo Nodrošinājumu.
- 2.2.3. Birža nosaka Biržas darījuma Bāzes aktīvus, ar kuriem ir iespējams noslēgt Biržas darījumu. Birža nosaka arī Sākotnējā nodrošinājuma (*Initial Margin*) un Nepieciešamā nodrošinājuma (*Maintenance Margin*) līmeni. Biržai ir tiesības pēc saviem ieskatiem šos Nodrošinājumu līmeņus mainīt. Birža nosaka Atvērtu pozīciju limitus, kas var tikt mainīti pēc Biržas ieskatiem, kā arī var noteikt citus ierobežojumus. Papildus šajā punktā minētajām Biržas tiesībām Bankai ir tiesības mainīt Sākotnējā nodrošinājuma, Nepieciešamā nodrošinājuma, kā arī tirdzniecības limita līmeņus.
- 2.2.4. Biržas darījumi un Atvasinātie FI ir standartizēti. Katram Atvasinātajam FI, ar ko ir iespējams veikt Biržas darījumus, ir noteikta specifikācija, ar ko Klients apņemas iepazīties. Rikojuma sniegšana par Biržas darījuma veikšanu vienlaicīgi uzskatāma par apliecinājumu, ka Klients ir iepazinies ar Atvasinātā FI specifikāciju un tirdzniecības noteikumiem.
- 2.2.5. Biržas darījumu veikšanai un to uzskaitēi Banka var atvērt Klientam atsevišķu Investīciju kontu.
- 2.2.6. Lai noslēgtu Biržas darījumu, Klientam ir pienākums sniegt Bankai Sākotnējo nodrošinājumu un Atvērtās pozīcijas uzturēšanas laikā Klienta pienākums ir nodrošināt attiecīgajā Investīciju kontā atbilstošu Nepieciešamā nodrošinājuma līmeni.
- 2.2.7. Klientam ir pienākums nodrošināt Investīciju kontā Biržas un Bankas prasībām atbilstošu Sākotnējo nodrošinājumu un Nepieciešamo nodrošinājumu.
- 2.2.8. Klientam ir pienākums pastāvīgi kontrolēt Atvērtu pozīciju stāvokli, veikt risku novērtēšanu, sekot aktīvu portfeļa vērtības izmaiņām un Nodrošinājuma pietiekamībai, nepieciešamības gadījumā veicot Investīciju konta papildināšanu.
- 2.2.9. Ja Atvērtās pozīcijas nerealizēto zaudējumu un Nodrošinājuma kopsumma kļūst vienāda ar vai mazāka par Nepieciešamo nodrošinājumu, tad Klientam ir pienākums nekavējoties (tajā pašā dienā) papildināt Investīciju kontu vai slēgt Atvērtu pozīciju tā, lai Nodrošinājums būtu pietiekams.
- 2.2.10. Klients apzinās, ka Banka jebkurā brīdī pēc saviem ieskatiem var mainīt Sākotnējā nodrošinājuma un Nepieciešamā nodrošinājuma līmeņus vai arī atteikties pieņemt Rikojumu par Biržas darījumu veikšanu.
- 2.2.11. Bankai ir tiesības atteikties atvērt pozīciju, ja Klienta sniegtais Nodrošinājums nav vismaz prasītā Sākotnējā nodrošinājuma apjomā.
- 2.2.12. Bankai ir tiesības aizvērt pozīciju, ja Klients Investīciju kontā nav nodrošinājis Nepieciešamo nodrošinājumu, tai skaitā arī gadījumos, kad Nepieciešamā nodrošinājuma apjomu noteikusi Banka.

- 2.2.13. Ja vien Banka un Klients atsevišķi nav vienojušies par pretējo, Banka, ievērojot Biržas noteiktās specifikācijas, nenodrošina un nepieļauj Bāzes aktīva piegādi/pieņemšanu, un Klientam pēc Bankas pieprasījuma ir pienākums aizvērt Atvērto pozīciju, veicot pretēju darījumu. Gadījumā, ja Klients minēto pienākumu neizpilda, Bankai ir tiesības aizvērt Atvērto pozīciju patstāvīgi.

2.3. Biržas darījumu izpildes kārtība

- 2.3.1. Biržas darījumu noslēgšanai Klients, izmantojot Saziņas līdzekļus saskaņā ar Noteikumu prasībām, sniedz Bankai attiecīgu Rikojumu.
- 2.3.2. Lai veiktu Biržas darījumus Klienta interesēs, Bankai ir tiesības izmantot Nodrošinājuma summu turpmākai ķīlai pie sava Sadarbības partnera, turklāt minētā summa drīkst atrasties kopā ar Bankas naudas līdzekļiem un būt noformēta uz Bankas vārda. Izpildot Klienta Rikojumus par Biržas darījumu veikšanu ar Sadarbības partneru starpniecību, Banka var rīkoties savā vārdā.
- 2.3.3. Banka nav atbildīga par zaudējumiem, kas Klientam radušies sakarā ar Sadarbības partnera vai Biržas darbību, kurā tiek veikta attiecīgo Atvasināto FI tirdzniecība.
- 2.3.4. Klients piekrīt, ka, izpildot Biržas darījumu, Banka un Sadarbības partneri rīkojas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, noteikumiem, praksi un paražām, kas attiecas uz Biržām, citām institūcijām vai tirgiem, kuros tiek veikti darījumi ar attiecīgajiem Atvasinātajiem FI. Banka nav atbildīga par jebkuriem zaudējumiem, kas radušies iepriekš minēto noteikumu piemērošanas vai izmaiņu rezultātā.
- 2.3.5. Klientam ir pienākums pārdot Atvasinātos FI (slēgt Klienta Atvērto pozīciju) līdz pēdējam attiecīgās Biržas noteiktajam aktīvu tirdzniecības datumam.

2.4. Atvērtās pozīcijas slēgšana

- 2.4.1. Klienta Atvērtās pozīcijas slēgšana notiek, veicot Atvasināto FI pirkšanas/pārdošanas darījumu, kura rezultātā Klienta saistības un prasības Atvasinātajā FI kļūst vienlīdzīgas.
- 2.4.2. Klienta Atvērtās pozīcijas slēgšana tiek veikta pēc Klienta norādījuma, vai arī Banka ir tiesīga bez saskaņošanas ar Klientu nekavējoties slēgt visas (vai atsevišķas) Klienta Atvērtās pozīcijas šādos gadījumos:
- 2.4.2.1. iestājoties pēdējam attiecīgo Atvasināto FI tirdzniecības datumam, ja Klients līdz šim datumam nav devis Bankai uzdevumu pārdot Atvasinātos FI;
- 2.4.2.2. pēc Bankas viedokļa Nodrošinājums nav pietiekams;
- 2.4.2.3. pēc Biržas darījuma izpildē iesaistīto Biržu norādījumiem saskaņā ar šo Biržu noteikumiem;
- 2.4.2.4. pēc Biržas darījuma izpildē iesaistīto Sadarbības partneru pieprasījuma saskaņā ar starp Banku un attiecīgo Sadarbības partneri noslēgtajiem līgumiem;
- 2.4.2.5. ja Klienta Atvērtās pozīcijas nerealizētie zaudējumi sasniedz 50% (piecdesmit procentus) no Nepieciešamā nodrošinājuma summas.

3. ĀRPUSBIRŽAS DARĪJUMI AR ATVASINĀTAJĒM FI

3.1. Izmantotie termini

Atvasinātie FI (šīs nodaļas kontekstā) – ārpus Biržas tirgoti atvasinātie FI, tajā skaitā *Spot* līgumi, nākotnes valūtas maiņas līgumi, iespējas līgumi, mijmaiņas darījumu līgumi, kā arī cenu starpību līgumi (CFD). Atvasināto FI vērtība balstās uz tajos noteikto Bāzes aktīvu vērtību.

Atvērtā pozīcija – starpība starp Klienta prasībām un saistībām viena veida Atvasinātajā FI, kas izveidojusies dažāda daudzuma noteikto Atvasināto FI pirkšanas/pārdošanas rezultātā.

Ārpusbiržas darījums – Atvasināto FI pirkšanas/pārdošanas Darījums ārpus Biržas.

Bāzes aktīvs (*Underlying Asset*) – aktīvs, uz kura balstās Atvasinātā FI cena. Bāzes aktīvs pats pa sevi arī var būt FI (piemēram, akcijas, fjučeri, prece, valūta, indeksi utt.).

Birža – organizācija/vieta, kurā tiek organizēta FI publiskā apgrozība (pirkšana/pārdošana), kurā piedalās reģistrēti attiecīgās biržas profesionālie dalībnieki (Biržas biedri).

Klienta prasības noteiktā aktīvā – Klienta nopirkto noteikta veida Atvasināto FI daudzums.

Klienta saistības noteiktā aktīvā – Klienta pārdoto noteikta veida Atvasināto FI daudzums.

Nepieciešamais nodrošinājums (*Maintenance Margin*) – Bankas pieprasītā Nodrošinājuma summa, kas nepieciešama Klienta Atvērtās pozīcijas uzturēšanai. Nepieciešamais nodrošinājums var būt vienāds vai mazāks par Sākotnējo nodrošinājumu, un tā lielums var būt atkarīgs arī no Sadarbības partnera nosacījumiem.

Līgums par starpību (Contract For Difference (CFD)) – Atvasinātais FI, vienošanās starp divām pusēm par to, ka viena otrai samaksā naudā starpību starp aktīva pašreizējo vērtību un tā vērtību līguma termiņa beigās.

Sākotnējais nodrošinājums (Initial Margin) – Bankas sākotnēji pieprasīts Nodrošinājums, kas nepieciešams pozīcijas atvēršanai. Sākotnējais nodrošinājums var būt vienāds vai lielāks par Atvērtās pozīcijas Nepieciešamo nodrošinājumu, un tā lielums var būt atkarīgs arī no Sadarbības partnera nosacījumiem.

3.2. Vispārīgie noteikumi

- 3.2.1. Ārpusbiržas darījumi tiek slēgti ar Bankas starpniecību saskaņā ar Klienta Rikojumu.
- 3.2.2. Klients apzinās, ka Ārpusbiržas darījumi ir paaugstināta riska darījumi, kas saistīti ar augstu kapitāla zaudēšanas risku. Klients apzinās, ka ar Ārpusbiržas darījumiem saistītie zaudējumi var būtiski pārsniegt sākotnējo ieguldījumu un Investīciju kontā esošo Nodrošinājumu.
- 3.2.3. Banka nosaka Ārpusbiržas darījuma Bāzes aktīvus, ar ko ir iespējams noslēgt Ārpusbiržas darījumu. Banka nosaka arī Sākotnējā nodrošinājuma (*Initial Margin*) un Nepieciešamā nodrošinājuma (*Maintenance Margin*) līmeni. Bankai ir tiesības pēc saviem ieskatiem šos Nodrošinājumu līmeņus mainīt. Banka nosaka Atvērto pozīciju limitus, kas var tikt mainīti pēc Bankas ieskatiem, kā arī var noteikt citus ierobežojumus.
- 3.2.4. Ārpusbiržas darījumu veikšanai un to uzskaitēi Banka var atvērt Klientam atsevišķu Investīciju kontu.
- 3.2.5. Lai noslēgtu Ārpusbiržas darījumu, Klientam ir pienākums sniegt Bankai Sākotnējo nodrošinājumu un Atvērtās pozīcijas uzturēšanas laikā nodrošināt atbilstošu Nepieciešamā nodrošinājuma līmeni Klienta attiecīgajā Investīciju kontā.
- 3.2.6. Klientam ir pienākums nodrošināt Investīciju kontā Bankas prasībām atbilstošu Sākotnējo nodrošinājumu un Nepieciešamo nodrošinājumu.
- 3.2.7. Klientam ir pienākums pastāvīgi kontrolēt Atvērto pozīciju stāvokli, veikt risku novērtēšanu, sekot aktīvu portfeļa vērtības izmaiņām un Nodrošinājuma pietiekamībai, nepieciešamības gadījumā veicot Investīciju konta papildināšanu.
- 3.2.8. Ja Atvērtās pozīcijas nerealizēto zaudējumu un Nodrošinājuma kopsumma kļūst vienāda ar vai mazāka par Nepieciešamo nodrošinājumu, tad Klientam ir pienākums nekavējoties (tajā pašā dienā) papildināt Investīciju kontu vai slēgt Atvērto pozīciju tā, lai Nodrošinājums būtu pietiekams.
- 3.2.9. Klients apzinās, ka Banka jebkurā brīdī pēc saviem ieskatiem var mainīt Sākotnējā nodrošinājuma un Nepieciešamā nodrošinājuma līmeņus vai arī atteikties pieņemt Rikojumu par Ārpusbiržas darījumu veikšanu.
- 3.2.10. Bankai ir tiesības atteikties atvērt pozīciju, ja Klienta sniegtais Nodrošinājums nav vismaz prasītā Sākotnējā nodrošinājuma apjomā.
- 3.2.11. Bankai ir tiesības aizvērt pozīciju, ja Klients Investīciju kontā nav nodrošinājis Nepieciešamo nodrošinājumu, tai skaitā arī gadījumos, kad Nepieciešamā nodrošinājuma apjomu noteikusi Banka.
- 3.2.12. Ja vien Banka un Klients atsevišķi nav vienojušies par pretēju, Banka nenodrošina un nepieļauj Bāzes aktīva piegādi/pieņemšanu un Klientam pēc Bankas pieprasījuma ir pienākums aizvērt Atvērto pozīciju, veicot pretēju darījumu. Gadījumā, ja Klients minēto pienākumu neizpilda, Bankai ir tiesības aizvērt pozīciju patstāvīgi uz Klienta rēķina.

3.3. Ārpusbiržas darījumu izpildes kārtība

- 3.3.1. Ārpusbiržas darījumu noslēgšanai Klients, izmantojot Saziņas līdzekļus saskaņā ar Noteikumu prasībām, sniedz Bankai attiecīgu Rikojumu.
- 3.3.2. Lai veiktu Ārpusbiržas darījumus Klienta interesēs, Bankai ir tiesības izmantot Nodrošinājuma summu turpmākai ķīlai pie sava Sadarbības partnera, turklāt minētā summa drīkst atrasties kopā ar Bankas naudas līdzekļiem un būt noformēta uz Bankas vārda. Izpildot Klienta Rikojumus par Ārpusbiržas darījumu veikšanu ar Sadarbības partneru starpniecību, Banka var rīkoties savā vārdā.
- 3.3.3. Banka nav atbildīga par zaudējumiem, kas Klientam radušies sakarā ar Sadarbības partnera darbību.
- 3.3.4. Klients piekrīt, ka, izpildot Ārpusbiržas darījumu, Banka un Sadarbības partneri rīkojas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, noteikumiem, praksi un paražām, kas attiecas uz tirgiem, kuros tiek veikti darījumi ar attiecīgajiem Atvasinātajiem FI. Banka nav atbildīga par jebkuriem zaudējumiem, kas radušies iepriekš minēto noteikumu piemērošanas vai izmaiņu rezultātā.
- 3.3.5. Klientam ir pienākums pārdot Atvasinātos FI (aizvērt Klienta Atvērto pozīciju) līdz pēdējam noteiktajam aktīvu tirdzniecības datumam, ja tāds ir noteikts.

3.4. Atvērtās pozīcijas slēgšana

- 3.4.1. Klienta Atvērtās pozīcijas slēgšana notiek, veicot Atvasināto FI pirkšanas/pārdošanas darījumu, kura rezultātā Klienta saistības un prasības Atvasinātajā FI kļūst vienlīdzīgas.
- 3.4.2. Klienta Atvērtās pozīcijas slēgšana tiek veikta, pamatojoties uz Klienta Rikojumu, vai arī Banka ir tiesīga bez saskaņošanas ar Klientu nekavējoties slēgt visas (vai atsevišķas) Klienta Atvērtās pozīcijas šādos gadījumos:

- 3.4.2.1. iestājoties pēdējam attiecīgo Atvasināto FI tirdzniecības datumam, ja Klients līdz šim datumam nav devis Bankai uzdevumu pārdot Atvasinātos FI;
- 3.4.2.2. pēc Bankas viedokļa Nodrošinājums nav pietiekams;
- 3.4.2.3. pēc Ārpusbiržas darījuma izpildē iesaistīto Sadarbības partneru pieprasījuma saskaņā ar starp Banku un attiecīgo Sadarbības partneri noslēgtajiem līgumiem;
- 3.4.2.4. ja Klienta Atvērtās pozīcijas nerealizētie zaudējumi sasniedz 50% (piecdesmit procentus) no Nepieciešamā nodrošinājuma summas.

4. REPO DARĪJUMI

4.1. Izmantotie termini

Atpirkšanas cena – viena FI cena, par kādu Klientam Atpirkšanas datumā ir jāatpērk FI no Bankas.

Atpirkšanas datums – datums, kurā Klientam REPO darījuma ietvaros ir jāatpērk FI.

Atpirkšanas summa – kopējā naudas summa, par kādu Klientam Atpirkšanas datumā ir jāatpērk no Bankas visi FI saskaņā ar REPO darījumu.

FI ienākumi – dividendes, piešķirtās prēmijakcijas, kuponi vai cita veida ienākumi.

Nepieciešamais nodrošinājums – Nodrošinājuma vērtība, sasniedzot kuru, Bankai ir tiesības veikt vienaspusēju REPO darījuma piespiedu izbeigšanu un/vai REPO darījumā iesaistīto FI pārdošanu par tirgus cenu.

Nodrošinājums – procentos izteikts koeficients, kas tiek aprēķināts pēc formulas:

$$\text{Nodrošinājums} = (1 - (\text{Pārdošanas summa ar uzkrātiem REPO procentiem} / \text{FI Tirgus vērtība})) * 100\%$$

Pārdošanas cena – viena FI cena, par kādu Klients pārdod FI Bankai Pārdošanas datumā.

Pārdošanas datums – datums, kurā Klients pārdod Bankai FI.

Pārdošanas summa – kopējā naudas summa, par kādu Klients pārdod Bankai FI REPO darījuma ietvaros.

Procentu likme – Atpirkšanas cenas un Pārdošanas cenas starpība gada procentu likmes izteiksmē, ņemot vērā laika posmu starp Pārdošanas datumu un Atpirkšanas datumu.

REPO darījuma noteikumi – REPO darījuma sastāvdaļas, par ko Līdzēji vienojas REPO darījuma slēgšanas brīdī: FI nosaukums un skaits, Pārdošanas datums, Atpirkšanas datums, Pārdošanas cena un valūta, Atpirkšanas cena un valūta, Procentu likme, minimālais Nodrošinājums.

REPO darījums – katra atsevišķa Līdzēju vienošanās, kas noslēgta uz Līguma pamata, saskaņā ar kuru Klients apņemas pārdot Bankai FI, vienlaikus apņemoties tos Atpirkšanas datumā atpirkt par Atpirkšanas cenu.

Sākotnējais nodrošinājums (Initial Margin) – nodrošinājuma vērtība REPO darījuma slēgšanas brīdī, izteikta procentos.

4.2. REPO darījuma priekšmets

4.2.1. Klients pārdod Bankai FI un vienlaicīgi apņemas tos atpirkt saskaņā ar REPO darījuma noteikumiem.

4.3. REPO darījuma noslēgšanas kārtība

4.3.1. Lai noslēgtu REPO darījumu, Klients iesniedz Bankai attiecīgu Rīkojumu. Rīkojuma par REPO darījuma slēgšanu iesniegšanai Klientam ir tiesības izmantot Saziņas līdzekļus.

4.3.2. Bankai ir tiesības, nenorādot iemeslus, atteikt Klientam REPO darījuma noslēgšanu.

4.3.3. Klients garantē, ka REPO darījuma noslēgšanas brīdī FI ir Klienta īpašums, tie nav pārdoti vai citādā veidā atsavināti trešo personu labā, FI nav strīda, ķilas vai tiesas procesa priekšmets, trešās personas nav noteikušas FI nekādus aizliegumus un apgrūtinājumus, trešajām personām nav nekādu līgumisku vai likumisku tiesību uz FI.

4.3.4. Banka pēc savas iniciatīvas vai pēc Klienta pieprasījuma ne vēlāk kā 1 (vienas) Darba dienas laikā pēc REPO darījuma noslēgšanas nosūta Klientam REPO darījuma Apstiprinājumu. REPO darījuma Apstiprinājums Klientam tiek nosūtīts, izmantojot Saziņas līdzekļus.

4.3.5. Klientam nav tiesību, pamatojoties uz REPO darījuma Apstiprinājuma nesaņemšanu, izvirzīt Bankai pretenzijas attiecībā uz noslēgto REPO darījumu. Klienta pienākums ir savlaicīgi pieprasīt REPO darījuma Apstiprinājumu, ja Klientam tāds nepieciešams.

4.3.6. Ja Klients nav iesniedzis rakstiskus iebildumus nākamajā Darba dienā pēc datuma, kad REPO darījums ir noslēgts, tiek uzskatīts, ka REPO darījuma noteikumi atbilst noteikumiem, par ko Banka un Klients vienojušies, noslēdzot REPO darījumu (tai skaitā, ja par REPO darījuma noteikumiem Līdzēji vienojušies mutiski).

- 4.3.7. Ja tiek savlaicīgi iesniegti rakstiski iebildumi par *REPO* darījuma Apstiprinājumā norādītajiem *REPO* darījuma noteikumiem, Līdzēji strīda situācijas atrisināšanai izmanto *REPO* darījuma noteikumus apstiprinošos dokumentus, tai skaitā tālruņa sarunu ierakstus, un attiecīgā *REPO* darījuma izpildīšana, ja tas ir iespējams, tiek apturēta.
- 4.3.8. Banka nav atbildīga par *REPO* darījuma izpildes apturēšanas sekām, tai skaitā par Klienta zaudējumiem, izņemot gadījumus, ja Banka rīkojusies ļaunprātīgi.
- 4.3.9. Kad Klients iesniedz Rīkojumu par sākotnējo *REPO* darījumu slēgšanu, Banka un Klients var vienoties par to, ka Atpirkšanas datumā *REPO* darījums tiks automātiski pagarināts, slēdzot jaunu *REPO* darījumu. Šajā gadījumā *REPO* darījums var tikt slēgts bez papildu vienošanās par *REPO* darījuma noteikumiem, un Banka nosūta Klientam jaunā *REPO* darījuma Apstiprinājumu 1 (vienas) Darba dienas laikā, izmantojot Saziņas līdzekļus.

4.4. **REPO darījuma izpildes kārtība**

- 4.4.1. Pārdošanas datumā:
  - 4.4.1.1. Klients nodrošina FI kontā *REPO* darījuma noteikumos norādīto FI skaitu;
  - 4.4.1.2. Banka debitē FI kontu par FI daudzumu un kreditē Investīciju kontu par Pārdošanas summu.
- 4.4.2. Brīdī, kad Banka ir ieskaitījusi Pārdošanas summu Investīciju kontā, tā iegūst FI īpašuma tiesības. Klients saglabā tiesības uz FI ienākumiem visā *REPO* darījuma laikā. Līdzējiem vienojoties, Banka var izsniegt pilnvaru Klientam vai viņa norādītajai personai *REPO* darījuma izpildes laikā piedalīties FI emitenta akcionāru sapulcē.
- 4.4.3. Atpirkšanas datumā:
  - 4.4.3.1. Klients nodrošina Investīciju kontā naudas līdzekļus Atpirkšanas summas un citu maksājumu samaksai, kas tam bija jāveic saskaņā ar Līgumu, bet kas netika veikti.
  - 4.4.3.2. ja ir izpildīti iepriekšējā punkta noteikumi, Banka debitē Investīciju kontu par Atpirkšanas summu un kreditē FI kontu par FI daudzumu. Ar šajā punktā noteikto saistību izpildes brīdī *REPO* darījums ir uzskatāms par izpildītu un pabeigtu.
- 4.4.4. Klients iegūst FI īpašumtiesības brīdī, kad Investīciju konts ir debitēts par Atpirkšanas summu.
- 4.4.5. Ja laika posmā starp Pārdošanas datumu un Atpirkšanas datumu Bankas kontos tiek ieskaitīti FI ienākumi, tad Banka Atpirkšanas datumā ieskaita tos Investīciju kontā, ja Klients ir izpildījis visas savas no *REPO* darījuma izrietošās saistības.
- 4.4.6. Bankai ir tiesības vienpusēji grozīt FI ienākumu izmaksas kārtību, par attiecīgo summu samazinot Atpirkšanas summu.
- 4.4.7. Ja Klients nav pienācīgi izpildījis savas Līgumā paredzētās saistības pret Banku, tad Bankai ir tiesības izmantot FI ienākumus Klienta saistību pret Banku izpildei.
- 4.4.8. Pēc Klienta un Bankas vienošanās *REPO* darījums var tikt izbeigts pirms Atpirkšanas datuma, vienlaikus vienojoties par jauno Atpirkšanas datumu. Bankai pēc savas iniciatīvas vai pēc Klienta pieprasījuma, ne vēlāk kā 1 (vienas) Darba dienas laikā pēc jaunas Atpirkšanas datuma noteikšanas, ir tiesības nosūtīt Klientam *REPO* darījuma Apstiprinājumu. *REPO* darījuma Apstiprinājums Klientam tiek nosūtīts, izmantojot Saziņas līdzekļus.
- 4.4.9. Bankai ir tiesības atteikt Klientam izbeigt *REPO* darījumu pirms termiņa, nepaskaidrojot iemeslus.
- 4.4.10. *REPO* darījuma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā Atpirkšanas summa tiek koriģēta, piemērojot *REPO* likmi par faktisko dienu skaitu no Pārdošanas datuma līdz jaunam Atpirkšanas datumam.

4.5. **Margin Call situācija**

- 4.5.1. Minimālais nodrošinājums (*Maintenance Margin*) tiek norādīts Rīkojumā, Līdzējiem vienojoties par *REPO* darījuma noteikumiem. Ja *REPO* darījuma noslēgšanas brīdī Līdzēji nav iepriekš vienojušies par Minimālo nodrošinājumu (*Maintenance Margin*), tad tas jānorāda *REPO* darījuma Apstiprinājumā.
- 4.5.2. Klients apņemas patstāvīgi sekot FI tirgus cenas izmaiņām un uzraudzīt, kad Nodrošinājums sasniedz un/ vai kļūst mazāks par Minimālo nodrošinājumu (*Maintenance Margin*). Turklāt, ja Nodrošinājums sasniedz un/ vai kļūst mazāks par Minimālo nodrošinājumu (*Maintenance Margin*), tiek uzskatīts, ka iestājusies *Margin Call* situācija.
- 4.5.3. Ja Banka konstatē, ka iestājusies *Margin Call* situācija, Bankai ir tiesības, bet nav pienākuma, izmantojot Saziņas līdzekļus, paziņot par to Klientam, un pēc saviem ieskatiem pieprasīt, lai Klients līdz Atpirkšanas datumam pilnā apjomā atpērk FI vai izpilda citas pēc Bankas ieskatiem nepieciešamas darbības, lai noregulētu *Margin Call* situāciju t.i., lai Nodrošinājums pēc Bankas ieskatiem būtu pietiekams; Klients apņemas izpildīt šajā punktā norādītās Bankas prasības.
- 4.5.4. Klientam ir pienākums izpildīt iepriekšējā punktā minēto Bankas pieprasījumu tā izdarīšanas dienā (ja tas ir izdarīts līdz plkst. 16.00 (Latvijas laiks)). Ja pieprasījums ir izdarīts pēc plkst. 16.00 (Latvijas laiks), tad tas ir jāizpilda nākamajā darba dienā.

- 4.5.5. Ja Banka konstatē, ka iestājusies *Margin Call* situācija, Bankai ir arī tiesības nekavējoties pārdot *REPO* darījumā iesaistītus FI par tirgus cenu, nepaziņojot par to Klientam, un pabeigt *REPO* darījumu pirms termiņa.

4.6. REPO darījumu pamatnoteikumi

- 4.6.1. Atpērkamo FI skaits un Atpirkšanas cena tiek proporcionāli mainīta bez atsevišķas Līdzēju vienošanās noslēgšanas, ja:
- 4.6.1.1. tiek palielināta FI nominālvērtība, nemainot to emitenta pamatkapitāla apmēru, tad Atpirkšanas cena tiek proporcionāli palielināta, bet atpērkamo FI skaits – attiecīgi samazināts;
  - 4.6.1.2. tiek samazināta FI nominālvērtība, nemainot to emitenta pamatkapitāla apmēru, tad Atpirkšanas cena tiek proporcionāli samazināta, bet atpērkamo FI skaits – attiecīgi palielināts;
  - 4.6.1.3. tiek palielināts FI emitenta pamatkapitāls, emitējot prēmijakcijas, tad Atpirkšanas cena tiek samazināta proporcionāli notikušajam pamatkapitāla palielinājumam, bet atpērkamo FI skaits – attiecīgi palielināts;
  - 4.6.1.4. tiek samazināts FI emitenta pamatkapitāls, dzēšot akcijas, tad Atpirkšanas cena tiek palielināta proporcionāli notikušajam pamatkapitāla samazinājumam, bet atpērkamo FI skaits – attiecīgi samazināts.
- 4.6.2. Klientam ir tiesības saņemt Bankā informāciju par FI tirgus cenu.
- 4.6.3. Ja Klients *REPO* darījumu slēdz vienlaicīgi ar FI iegādi, tad Banka ir tiesīga Klientam iegādātos FI jau sākotnēji (tūlīt pēc to iegādes) iegrāmatot Bankas pašas FI turēšanai atvērtajā FI korespondentkontā pie cita FI kontu turētāja, attiecīgos grāmatojumus veicot tikai Bankas iekšējā uzskaitē.
- 4.6.4. Ja Klients, atpērkot no Bankas FI saskaņā ar noslēgto *REPO* darījumu, vienlaicīgi dod Rikojumu par to pārdošanu, tad Banka ir tiesīga neveikt šo FI pārskaitījumu no Bankas pašas FI turēšanai atvērtā FI korespondentkonta pie cita FI kontu turētāja tā paša FI kontu turētāja atvērtajā Bankas klientu FI turēšanai atvērtā FI korespondentkontā, attiecīgos grāmatojumus veicot tikai Bankas iekšējā uzskaitē.
- 4.6.5. Ja no Pārdošanas datuma līdz Atpirkšanas datumam iestājas kāds no Noteikumu II nodaļas 4.7.2. punktā minētajiem nosacījumiem, Banka Noteikumu II nodaļas 4.7.3. punktā paredzētajā kārtībā ir tiesīga rīkoties ar FI pēc saviem ieskatiem.
- 4.6.6. Klients apzinās, ka *REPO* darījumu veikšana saistīta ar augstas pakāpes visu *REPO* darījumu iesaistīto FI zaudēšanas risku, kā arī ar papildu zaudējumu rašanos, kas saistīti ar papildu finansējuma izmantošanu, likviditātes neesamību un citiem nelabvēlīgiem faktoriem, kas ietekmē veikto ieguldījumu vērtību. Klients apstiprina, ka ir informēts par visiem riskiem, Klientam ir pietiekošas zināšanas un pieredze, lai spētu novērtēt un uzņemties visus riskus, kas saistīti ar *REPO* darījumiem, un apņemas neizvirzīt nekādas pretenzijas pret Banku un necelt prasības par zaudējumiem, ja Banka ir pienācīgi izpildījusi savas līgumsaistības attiecībā pret Klientu.

4.7. Atbildība par saistību neizpildi

- 4.7.1. Ja Klients Pārdošanas datumā nav nodrošinājis FI kontā *REPO* darījuma izpildei nepieciešamo FI daudzumu, tad Bankai ir tiesības atteikties no *REPO* darījuma turpmākas izpildes, nepaziņojot par to Klientam.
- 4.7.2. Ja iestājas kāds no Līguma vispārīgajos noteikumos paredzētajiem saistību neizpildes gadījumiem vai iestājas *Margin Call* situācija, un Klients savlaicīgi Bankas norādītajos termiņos nav noregulējis *Margin Call* situāciju, tad Bankai ir tiesības:
- 4.7.2.1. izbeigt noslēgto *REPO* darījumu, nepaziņojot par to Klientam;
  - 4.7.2.2. pieprasīt no Klienta līgumsoda 1% (viena procenta) no Pārdošanas summas apmērā samaksu Bankas norādītajā termiņā. Klientam šis pieprasījums ir saistošs, un viņš apņemas to ievērot;
  - 4.7.2.3. izbeigt jebkuru citu Bankas un Klienta starpā noslēgto *REPO* darījumu un izmantot iegūtos naudas līdzekļus Klienta saistību izpildei.
- 4.7.3. Ja Banka izbeidz *REPO* darījumu saskaņā ar Noteikumu II nodaļas 4.7.2. punkta noteikumiem, Klients pilnvaro Banku, un tai ir tiesības:
- 4.7.3.1. pēc saviem ieskatiem pārdot *REPO* darījumā iesaistītos FI;
  - 4.7.3.2. no FI pārdošanas rezultātā iegūtajiem naudas līdzekļiem ieturēt nesamaksāto Atpirkšanas summu, Bankai radīto zaudējumu summu (ja tādi ir) un līgumsodu un naudas līdzekļu atlikumu ieskaitīt Investīciju kontā;
  - 4.7.3.3. ja FI pārdošanas rezultātā iegūto naudas līdzekļu nepietiek, lai samaksātu Noteikumu II nodaļas 4.7.3.2. punktā minētās summas, bezakcepta kārtībā norakstīt trūkstošos naudas līdzekļus no jebkura Klienta konta Bankā.
- 4.7.4. Ja Noteikumu II nodaļas 4.7.3.1.-4.7.3.3. punktā norādīto darbību rezultātā iegūto naudas līdzekļu nepietiek, lai samaksātu Noteikumu II nodaļas 4.7.3.2. punktā norādītās summas, Klients apņemas samaksāt Bankai trūkstošos naudas līdzekļus 2 (divu) Bankas Darba dienu laikā pēc attiecīga Bankas paziņojuma saņemšanas, ko Banka nodod Klientam, izmantojot kādu no Saziņas līdzekļiem.

- 4.7.5. Ja *REPO* darījums tiek izbeigts Noteikumu II nodaļas 4.7.2. punktā norādīto iemeslu dēļ, Banka pārrēķina Atpirkšanas summu, pieņemot, ka Atpirkšanas datums ir *REPO* darījuma izbeigšanas datums.
- 4.7.6. Ja Atpirkšanas datumā Klients nav nodrošinājis Investīciju kontā naudas līdzekļus Noteikumu II nodaļas 4.4.3.1. punktā norādītajā apjomā, Banka veic Noteikumu II nodaļas 4.7.3. punktā norādītās darbības.

5. VALŪTAS MAIŅAS DARĪJUMI

5.1. Izmantotie termini

Atvērtā pozīcija – starpība starp Klienta prasībām un saistībām vienā valūtā, kas rodas, veicot Darījumus saskaņā ar šī panta noteikumiem.

Atvērtās pozīcijas aizvēršana – starpības likvidēšana starp Klienta prasībām un saistībām vienā valūtā, noslēdzot pēc valūtas tirgus kursa darījumu, kas ir pretējs sākotnēji starp Klientu un Banku noslēgtajam Darījumam.

Darījuma veids – *Forward*, *Spot* vai *Swap* darījums.

Forward darījums – valūtas maiņas darījums, kurā norēķini tiek veikti noteiktā datumā nākotnē par kursu, kas tiek noteikts darījuma noslēgšanas dienā. *Forward* darījuma minimālais termiņš ir 3 (trīs) Darba dienas.

Spot darījums – valūtas maiņas darījums, kurā norēķini tiek veikti līdz 2. (otrās) Darba dienas beigām pēc Darījuma noslēgšanas, par kursu, kas noteikts Darījuma noslēgšanas dienā.

Swap darījums – valūtas mijmaiņas darījums, kas sastāv no 2 (diviem) pretējiem valūtas maiņas Darījumiem: *Spot* un *Forward* darījumiem.

Valutēšanas datums – Darījuma Norēķinu datums, kas ir Darba diena.

5.2. Darījuma priekšmets

- 5.2.1. Darījuma priekšmets ir valūtas maiņas Darījums ar reālu norēķinu veikšanu pēc Bankas noteiktā valūtas maiņas kursa atbilstoši Darījuma veidam.
- 5.2.2. Šī panta noteikumi attiecas uz Noteikumu II nodaļas 5.2.1. punktā aprakstītajiem Darījumiem, kas tiek veikti ar Nodrošinājumu, kad Darījuma slēgšanas dienā naudas līdzekļu esamība Investīciju kontā nav nepieciešama.

5.3. Darījuma izpildes kārtība

- 5.3.1. Vienojoties par Darījuma noteikumiem, Līdzēji vienojas par Darījuma veidu, valūtu un summām, valūtas maiņas kursu(-iem), Valutēšanas datumu(-iem).
- 5.3.2. Klientam ir tiesības dot Bankai uzdevumu noslēgt Darījumu, ja valūtas maiņas tirgus kurss sasniedz noteiktu līmeni. Bankai ir tiesības vienpusēji noteikt minimālo uzdevuma summu un maksimālo uzdevuma spēkā esamības termiņu. Uzdevums tiek izpildīts, un Darījums starp Banku un Klientu tiek noslēgts bez atsevišķas Klienta piekrišanas, ja ir iestājies Klienta norādītais nosacījums. Uzdevums zaudē spēku, ja ir notecējis uzdevuma termiņš, ir iestājies Klienta noteiktais atceļošais nosacījums, vai Klients ir paziņojis Bankai par uzdevuma atsaukšanu. Klientam ir saistošs Darījums, kas ir noslēgts uz tā dotā uzdevuma pamata.
- 5.3.3. Valutēšanas datumā Klients nodrošina Klienta Kontā līdzekļus no Darījuma izrietošo saistību izpildei nepieciešamajā apjomā un valūtā.
- 5.3.4. Ja *Forward* vai *Swap* darījuma gadījumā Valutēšanas datumā Klienta Kontā nepietiek līdzekļu no Darījuma izrietošo Klienta saistību izpildei, Bankai ir tiesības, bet ne pienākums, pagarināt Darījumu līdz nākamās Darba dienas beigām, aizverot Klienta Atvērtā pozīciju un vienlaicīgi atverot Klientam to pašu pozīciju ar Valutēšanas datumu, kas ir nākamā Darba diena, t.i. noslēgt *Swap* darījumu par kursu, ko vienpusēji nosaka Banka.
- 5.3.5. Parakstot Līgumu, Klients izsaka savu piekrišanu šī panta Noteikumu II nodaļas 5.3.4. punktā noteiktajai Darījuma pagarināšanai un ar to saistītajiem papildu izdevumiem, un atsevišķa Klienta piekrišana tam nav nepieciešama.
- 5.3.6. Nodrošinājuma sniegšanas kārtība un Līdzēju tiesības un pienākumi saistību neizpildes gadījumos ir noteikti Noteikumu I nodaļā.
- 5.3.7. Papildu Noteikumu I nodaļā noteiktajām Bankas tiesībām gadījumā, ja Klients nav sniedzis Nodrošinājumu nepieciešamajā apjomā, Bankai ir tiesības izbeigt Darījumu, noslēdzot Kontā pretējo darījumu par tā brīža tirgus kursu.

6. VALŪTAS MAINĀS DARĪJUMI AR NODROŠINĀJUMU (MARGIN TRADING)

6.1. Izmantotie termini

Atvērtā pozīcija – starpība starp Klienta prasībām un saistībām vienā valūtā, kas rodas, veicot Darījumus saskaņā ar šī panta noteikumiem.

Atvērtās pozīcijas aizvēršana – starpības likvidēšana starp Klienta prasībām un saistībām vienā valūtā, noslēdzot pretējo darījumu par valūtas tirgus kursu.

Nerealizētā peļņa vai zaudējumi – iespējamā Klienta peļņa vai zaudējumi no Atvērtās pozīcijas, kas tiek aprēķināta, pārvērtējot Atvērto pozīciju atbilstoši esošajiem valūtas kursiem.

Pārnešana (Swapping) – Klienta Atvērtās pozīcijas uzturēšana saskaņā ar noslēgto Darījumu, aizverot Klienta Atvērto pozīciju saskaņā ar noslēgto Darījumu, ko Klients nav aizvēris Darba dienas beigās, un vienlaicīgi atverot Klientam to pašu pozīciju ar Valutēšanas datumu, kas ir nākamā Darba diena.

Realizētā peļņa vai zaudējumi – Klienta peļņa vai zaudējumi pēc Atvērtās pozīcijas slēgšanas.

Valutēšanas datums – Darījuma Norēķinu datums, kas ir Darba diena.

6.2. Darījuma priekšmets

6.2.1. Darījuma priekšmets ir specializēts valūtas maiņas Darījums ar Nodrošinājumu un Valutēšanas datumu – 2 (divas) Darba dienas (T+2) pēc Darījuma noslēgšanas, ko Klients noslēdz ar mērķi gūt peļņu no valūtas maiņas kursu svārstībām, un kurā norēķini tiek veikti tikai par zaudējumu vai peļņas summu, kas rodas pēc Klienta Atvērtās pozīcijas aizvēršanas, bet reālā valūtas piegāde nenotiek.

6.3. Darījuma izpildes kārtība

6.3.1. Vienojoties par Darījuma noteikumiem, Līdzēji vienojas par pārdodamo/pērkamo valūtu un summu, valūtas kursu un Valutēšanas datumu.

6.3.2. Klients var uzdot Bankai atlikt Darījuma veikšanu līdz brīdim, kamēr tiek sasniegts noteikts valūtas kurss. Šajā gadījumā Banka vienpusēji nosaka minimālo Darījuma summu un maksimālo šāda uzdevuma spēkā esamības termiņu.

6.3.3. Banka vienpusēji nosaka minimālo noslēdzamo Darījumu apmēru un maksimālo Atvērtās pozīcijas apmēru.

6.3.4. Banka pēc Klienta rīkojuma aizver Atvērto pozīciju un veic Realizētās peļņas ieskaitīšanu Investīciju kontā, ja atlikušais Nodrošinājuma apmērs ir pietiekams pārējām Atvērtajām pozīcijām.

6.3.5. Realizēto zaudējumu norakstīšanu Banka veic, debetējot Investīciju kontu vai par attiecīgo summu samazinot Nodrošinājuma depozītu.

6.3.6. Ja Klients līdz Valutēšanas datumam nav aizvēris Atvērto valūtas pozīciju, Banka katras Darba dienas beigās veic Pārnešanu (Swapping) pēc kursa, ko vienpusēji nosaka Banka.

6.3.7. Ja Klients ir aizvēris Atvērto pozīciju vai ir aizvēris to daļēji, bet sākotnējo Darījumu un pretējo Darījumu Valutēšanas datumi nesakrīt, sākotnējo Darījumu Valutēšanas datumi tiek automātiski pagarināti līdz tuvākajam pretējā Darījuma Valutēšanas datumam, noslēdzot Swap darījumu par kursu, ko vienpusēji nosaka Banka. Šajā gadījumā Banka nav atbildīga par Klienta papildu izdevumiem, kas saistīti ar Swap darījumu.

6.3.8. Nodrošinājuma sniegšanas kārtība un Līdzēju tiesības un pienākumi saistību neizpildes gadījumos ir noteikti Noteikumu I nodaļā.

6.3.9. Papildu Noteikumu I nodaļā noteiktajām Bankas tiesībām gadījumā, ja Klients nav sniedzis Nodrošinājumu nepieciešamajā apjomā, Bankai ir tiesības izbeigt Darījumu, noslēdzot Kontā pretējo darījumu par tā brīža tirgus kursu.

6.4. Darījumu pamatnoteikumi

6.4.1. Lai novērstu iespējamus zaudējumus, Bankai ir tiesības pieprasīt, un Klients apņemas iesniegt Bankai uzdevumu par noteiktas valūtas pirkumu/pārdevumu pēc tāda kursa, lai Klienta zaudējumi, veicot Darījumu, nepārsniegtu Klienta Nodrošinājuma apmēru. Ja Klients neiesniedz Bankai šajā punktā minēto uzdevumu, tad Bankai ir tiesības vai nu veikt atbilstošu Darījumu Klienta vārdā, nevienojoties par to ar Klientu, vai arī atteikties turpmāk veikt Darījumus.

6.4.2. Klientam ir pienākums patstāvīgi aprēķināt savas Atvērtās pozīcijas apjomu un Realizēto vai Nerealizēto peļņu vai zaudējumus un sekot, lai Nodrošinājuma apmērs nebūtu mazāks par Bankas pieprasīto.

7. PROCENTU MAKSĀJUMU APMAIŅAS DARĪJUMI

7.1. Izmantotie termini

Aprēķinu periods – laiks no brīža, kad tiek sākts procentu aprēķins, līdz brīdim, kad jāveic kārtējais procentu maksājums.

Nomināla kapitāla summa – naudas summa valūtā, par kādu Līdzēji vienojas, kas tiek izmantota procentu maksājumu aprēķinam, bet kas netiek pārskaitīta nevienam Līdzējam.

7.2. Darījuma priekšmets

7.2.1. Noslēdzot Darījumu, Līdzēji apņemas noteiktu laiku veikt viens otram par labu regulārus procentu maksājumus vienā un tajā pašā valūtā, vienam maksājot peldošu, bet otram – fiksētu likmi. Maksājamās summas apmērs tiek aprēķināts par Aprēķinu periodu, pamatojoties uz Nomināla kapitāla summu un izmantojot fiksētās vai mainīgās procentu likmes.

7.3. Darījuma izpildes kārtība

7.3.1. Noslēdzot Darījumu, Līdzēji nosaka, kurš no tiem būs fiksētās procentu likmes maksātājs un kurš – mainīgās procentu likmes maksātājs, un vienojas par fiksēto procentu likmi, mainīgās procentu likmes veidu, Aprēķinu periodiem, fiksētās un mainīgās procentu likmes maksājumu bāzi, mainīgās procentu likmes noteikšanas datumiem, procentu aprēķina sākuma datumu.

7.3.2. Mainīgo procentu likmi nosaka Banka saskaņā ar vispārpieņemto finanšu tirgus praksi un paziņo to Klientam pa kādu no Saziņas līdzekļiem.

7.3.3. Norēķinu datumā viens no Līdzējiem kļūst par kreditoru, bet otrs – par parādnieku. Parādniekam ir pienākums samaksāt kreditoram tam pienākošos procentu summu.

7.3.4. Ja saskaņā ar Darījuma noteikumiem abiem Līdzējiem ir pienākums veikt procentu maksājumus vienā Norēķinu datumā, maksājamās summas tiek savstarpēji ieskaitītas un starpība tiek samaksāta tam Līdzējam, kam tā pienākas ieskaita rezultātā. Katrā procentu maksājumu datumā līdz plkst. 14.00 (Latvijas laiks) Klients apņemas nodrošināt savā Investīciju kontā procentu maksājumam nepieciešamo summu gadījumā, ja Klients ir parādnieks.

7.3.5. Procentu maksājumu datumā Klients pilnvaro Banku debitēt Klienta Kontu par procentu maksājumam nepieciešamo summu, ja Klients ir parādnieks, vai kreditēt Klienta Kontu, ja Klients ir kreditors.

7.3.6. Nodrošinājuma sniegšanas kārtība un Līdzēju tiesības un pienākumi saistību neizpildes gadījumos ir noteikti Noteikumu I nodaļā.

8. ĪSĀ PĀRDOŠANA (SHORT SALE)

8.1. Izmantotie termini

Atvērtā īsā pozīcija – pozīcija, kas ir atvērta Īsās pārdošanas rezultātā.

Īsā pārdošana – Klienta FI pārdošanas darījums ar nosacījumu, ka Darījuma slēgšanas brīdī šādu FI nav Klienta FI kontā un gadījumā, ja Darījuma izpildes dienā nepieciešamie FI joprojām nebūs Klienta FI kontā, Klienta un Bankas starpā tiks noslēgts *Reverse REPO* darījums par nepieciešamo FI iegādi no Bankas ar Klienta pienākumu tos pārdot atpakaļ Bankai;

Minimālais nodrošinājums – Nodrošinājums, ko pieprasa Banka un kas pastāvīgi ir nepieciešams Atvērtās īsās pozīcijas uzturēšanai.

Reverse REPO darījums – *REPO* darījums, kur sākuma datumā FI pārdevējs ir Banka.

Sākotnējais nodrošinājums – Nodrošinājums, ko sākotnēji pieprasa Banka un kas ir nepieciešams Īsās pārdošanas veikšanai. Sākotnējais nodrošinājums var būt līdzvērtīgs vai lielāks par Atvērtās īsās pozīcijas uzturēšanai nepieciešamo nodrošinājumu.

8.2. Vispārīgie noteikumi

8.2.1. Bankai ir tiesības pēc saviem ieskatiem un par Cenrādī noteikto atlīdzību izpildīt Klienta Rikojumus veikt Īsās pārdošanas darījumus. Klients saprot un piekrīt, ka gadījumā, ja Banka izpilda Klienta Rikojumu par Īsās pārdošanas Darījuma veikšanu un ja Darījuma izpildes dienā Klienta FI kontā nav nepieciešamo FI, tad Klienta un Bankas starpā tiek automātiski noslēgts *Reverse REPO* darījums. Saskaņā ar *Reverse REPO* darījumu Klients par Bankas noteiktu cenu nopērk no Bankas Īsās pārdošanas Darījuma izpildei nepieciešamos FI, vienlaikus uzņemoties pienākumu Bankas noteiktajā termiņā (parasti – nākamajā Darba dienā) par Bankas noteikto cenu pārdot tos atpakaļ Bankai.

- 8.2.2. Rikojuma Īsās pārdošanas Darījumu veikšanai izpilde ir atkarīga no vairākiem faktoriem, tādiem kā tirgus situācija, FI pašreizējā likviditāte u.c., tā nav garantēta un katrā konkrētā gadījumā paliek Bankas ziņā.
- 8.2.3. Banka patstāvīgi nosaka FI sarakstu, ar ko Klients var veikt Īsās pārdošanas darījumus. Klients var saņemt attiecīgu informāciju Bankā. Šo FI sarakstu Banka var mainīt jebkurā brīdī pēc saviem ieskatiem.
- 8.2.4. Bankai ir tiesības atteikt Klientam izpildīt Īsās pārdošanas Darījumu, nepaskaidrojot iemeslus.
- 8.2.5. Īsā pārdošana var būt papildu regulēta ar to valstu un biržu normatīvajiem aktiem, kur ir reģistrēti un tiek tirgoti attiecīgie FI. Klientam ir jāiepazīstas ar šo tiesību aktu noteikumiem un jārikojas saskaņā ar tiem. Banka, piešķirot iespēju veikt Īsās pārdošanas darījumus, neveic uz Reverse REPO darījuma pamata Klienta nopirkto FI ieskaitīšanu Klienta FI kontā.

8.3. Klienta apliecinājumi par riskiem

- 8.3.1. Klients apzinās, ka Īsās pārdošanas Darījumu veikšana ir augsta riska stratēģija. Nelabvēlīgas situācijas tirgū gadījumā tā var novest pie negatīva atlikuma Klienta kontos.
- 8.3.2. Klients apliecina un garantē, ka, ņemot vērā visus riskus un Īsās pārdošanas sarežģītību, viņa zināšanas un pieredze ir pietiekamas šādu Darījumu veikšanai. Klients arī apliecina un garantē, ka viņa investēšanas pieredze un kvalifikācija finanšu sfērā ļauj viņam adekvāti izvērtēt riskus, kas ir saistīti ar Īsajām pārdošanām.
- 8.3.3. Klients apliecina, ka viņš ir informēts par to, ka Īsās pārdošanas Darījumu veikšana ir piemērota tikai tām personām, kas var uzņemties tādu zaudējumu nodarīšanas risku, kas pārsniedz Sākotnējā nodrošinājuma vērtību. Klients arī apliecina, ka viņam ir nepieciešama finanšu kapacitāte, lai segtu risku vai jebkuru parādu, kas rodas no Īsās pārdošanas Darījumu veikšanas.
- 8.3.4. Banka nav atbildīga par zaudējumiem, ko Klients var ciest Īsās pārdošanas Darījumu veikšanas rezultātā.

8.4. Īsās pārdošanas darījumu veikšanas kārtība. Klienta pozīcijas atvēršana un slēgšana

- 8.4.1. Ja Banka un Klients nav vienojušies citādi, Klients apņemas pirms Īsās pārdošanas darījumu veikšanas ieskaitīt savā Investīciju kontā un/vai FI kontā noteiktu naudas līdzekļu un/vai FI apjomu, kas tiek uzskatīti par Nodrošinājumu un kas kalpo par Klienta saistību izpildes Bankas priekšā Sākotnējo nodrošinājumu.
- 8.4.2. Īsās pārdošanas darījumu veikšanai Klients iesniedz Bankā Rikojumu, izmantojot Saziņas līdzekļus.
- 8.4.3. Pēc Rikojuma saņemšanas no Klienta tiek pārbaudīta tā atbilstība Bankas noteiktajām prasībām, un, ja Rikojums atbilst šīm prasībām, tas tiek nodots izpildei. Bankai ir tiesības noraidīt Klienta Rikojumu veikt Īsās pārdošanas darījumu, neskatoties uz tā atbilstību Bankas formālajām prasībām, bez iemeslu skaidrošanas.
- 8.4.4. Izpildot Klienta Rikojumu veikt Īsās pārdošanas darījumu, Klientam rodas parādsaistība Bankas priekšā attiecībā uz atbilstošajiem FI, kas tiek atspoguļota FI kontā kā negatīva bilance, bet naudas līdzekļi, kas iegūti no Īsās pārdošanas, tiek ieskaitīti Klienta Investīciju kontā un izmantoti Nodrošinājuma aprēķināšanas nolūkam.
- 8.4.5. Iesniedzot Rikojumu Īsās pārdošanas darījuma veikšanai, Klients piekrīt un apņemas pārdot Bankai atbilstoši Reverse REPO Darījumam nopirkto FI Reverse REPO darījuma Norēķinu datumā līdz noteiktajam laikam (*Cut-Off Time*), ko nosaka Banka.
- 8.4.6. Klientam ir tiesības jebkurā brīdī pilnībā vai daļēji slēgt Īso pozīciju, t.i., pilnībā vai daļēji izpildīt savas saistības attiecībā uz FI piegādi, noslēdzot Reverse REPO darījumu ar Banku vai ieskaitot FI savā FI kontā.
- 8.4.7. Attiecībā uz jebkuru Īso pārdošanu, ja periodā no Īsās pārdošanas darījuma veikšanas brīža, līdz brīdim, kad Klients ir izpildījis savas saistības pret Banku, tiek ziņots par pamatsummas, procentu, dividendu izmaksu vai kādu citu maksājumu veikšanu, kas saistīti ar FI (turpmāk tekstā – Peļņa), Klients apņemas ne vēlāk kā nākamajā Darba dienā (kas seko Peļņas izmaksas dienai) nodot Bankai naudas līdzekļus, FI vai citu īpašumu, kas pēc sava tipa un nominālās vērtības ir analoģisks Peļņas veidam un summai. Bankai ir tiesības norakstīt šīs Peļņas summu no jebkura Klienta konta Bankā bez Klienta iepriekšējas brīdināšanas.

8.5. Pozīcijas pārvešana

- 8.5.1. Ja Īsās pārdošanas darījuma norēķinu dienas beigās Klienta FI kontā nav Darījuma izpildei nepieciešamo FI, Klienta un Bankas starpā tiek automātiski noslēgts Reverse REPO darījums par nepieciešamo FI pārdošanu Klientam ar Klienta pienākumu Bankas noteiktajā termiņā (parasti nākamajā Darba dienā) par Bankas noteikto cenu pārdot tos atpakaļ Bankai.
- 8.5.2. Veicot Reverse REPO darījumu, Klients pērk FI par cenu, ko Banka uzskatīs par pieņemamu un vislabāko, ņemot vērā esošos tirgus apstākļus.
- 8.5.3. Veicot FI pārdošanu saskaņā ar Reverse REPO darījumu, Klients pārdod FI par cenu, kas ir samazināta par REPO likmi, kas ir vienāda ar Bankas atlīdzības apmēru par Atvērtās Īsās pozīcijas pārvešanu uz nākamo dienu, ja Līdzēji nav vienojušies par citu kārtību.

8.6. Nodrošinājums. Īso pozīciju piespiedu slēgšana

- 8.6.1. Banka patstāvīgi nosaka Sākotnējā un Minimālā nodrošinājuma apmēru, kā arī nosaka maksimālo Klienta Atvērto īso pozīciju skaitu. Bankai ir tiesības pēc saviem ieskatiem mainīt Sākotnējā un Minimālā nodrošinājuma apmēru.
- 8.6.2. Klients ir atbildīgs par pietiekama Nodrošinājuma uzturēšanu un apņemas jebkurā brīdī nodrošināt FI kontā un/vai Investīciju kontā Nodrošinājumu, kas atbilst Bankas prasībām. Neskatoties uz visu iepriekš minēto, ja pēc Bankas viedokļa Nodrošinājuma apjoms nav pietiekams iespējamo risku segšanai, kas ir saistīti ar Īso pārdošanu, Bankai ir tiesības patstāvīgi noteikt/mainīt Nodrošinājuma apmēru, brīdinot Klientu ar Saziņas līdzekļu palīdzību un pieprasot Bankas noteiktajā termiņā palielināt Nodrošinājuma apmēru. Klients apņemas nekavējoties izpildīt šādu Bankas pieprasījumu.
- 8.6.3. Klientam ir pastāvīgi jākontrolē Atvērto īso pozīciju stāvoklis, jāizvērtē riski, jāseko līdzi portfeļa vērtības izmaiņām un Nodrošinājuma pietiekamībai, nepieciešamības gadījumā papildinot Investīciju kontu un/vai FI kontu.
- 8.6.4. Par Nodrošinājumu Īsās pārdošanas darījuma izpildes brīdī var tikt pieņemti arī naudas līdzekļi, kas būs iegūti no FI pārdošanas.
- 8.6.5. Esošo tirgus cenu izmaiņas ietekmē Nodrošinājuma vērtību un Klienta saistību apmēru. Bankai ir tiesības bez saskaņošanas ar Klientu piespiedu kārtā slēgt atvērto Īso pozīciju, nopērkot FI tirgū, ja Klients nav nodrošinājis nepieciešamo Minimālo nodrošinājumu. Ja pēc Īsās pozīcijas slēgšanas Klientam veidojas zaudējumi un negatīvais atlikums Investīciju kontā, Klients apņemas 1 (vienas) Darba dienas laikā ieskaitīt kontā trūkstāšo summu un dzēst parādu.
- 8.6.6. Gadījumā, kad Nodrošinājuma apmērs samazinās līdz Minimālā nodrošinājuma līmenim vai zemāk, Bankai ir tiesības, bet ne pienākums, sazināties ar Klientu, izmantojot Saziņas līdzekļus, un pieprasīt papildu Nodrošinājumu. Bankas pieprasījuma nešaņemšana nav iemesls Klientam nesniegt papildu Nodrošinājumu.
- 8.6.7. Banka neatbild par Klienta zaudējumiem, kas radušies atvērto pozīciju piespiedu slēgšanas rezultātā. Bankai ir tiesības ieturēt šīs summas no līdzekļiem, kas iegūti no Klienta FI pārdošanas.
- 8.6.8. Ja Klientam ir atvērta Īsā pozīcija, Bankai ir tiesības atteikt Klientam pārskaitīt naudas līdzekļus un/vai FI no Investīciju konta vai FI konta Bankā citos kontos, t.i., izmantot aizturējuma tiesības līdz brīdim, kad Klients ir dzēsis visas parādsaistības pret Banku.

9. DĀRGMETĀLU DARĪJUMI

9.1. Vispārīgie noteikumi

- 9.1.1. Šie noteikumi tiek piemēroti, ja Banka saņem Klienta Rīkojumu darījumiem ar Dārgmetāliem, un Klientam ir atvērta Investīciju konts Bankā.
- 9.1.2. Banka pieņem Klienta rīkojumus Dārgmetālu darījumiem Bankas Darba dienā atbilstoši Cenrādi norādītajai informācijai. Rīkojumi, kas saņemti citā dienā un laikā un atšķiras no iepriekš noteiktā, uzskatāmi par saņemtiem nākamajā Bankas Darba dienā pēc rīkojuma saņemšanas.

9.2. Dārgmetālu pirkšanas/pārdošanas darījumu izpildes kārtība

- 9.2.1. Dārgmetālu pirkšanas vai pārdošanas darījumam Klients dod rakstisku (t.sk. izmantojot Internetbanku) vai telefonisku Rīkojumu Bankai saskaņā ar Bankas prasībām.
- 9.2.2. Bankai ir tiesības nepieņemt vai nenodot tālākai izpildei Klienta Rīkojumu Dārgmetālu pirkšanai/pārdošanai, ja tas ir nepilnīgi vai neprecīzi noformēts, darījuma nosacījumi neatbilst tirgus praksei, ja Banka nesniedz tādu pakalpojumu vai pastāv citi šķēršļi tā izpildei, t.sk., ja Dārgmetāli vai naudas līdzekļi Investīciju kontā nav pietiekami Rīkojuma izpildei vai komisijas naudas samaksai vai dokumentu saturs vai forma neatbilst normatīvajiem aktiem un/vai Bankas iekšējiem noteikumiem.
- 9.2.3. Bankai ir tiesības, bet nav pienākuma izpildīt tādu Klienta rīkojumu, ko nav iespējams izpildīt nekavējoties.
- 9.2.4. Savā Rīkojumā Klients skaidri norāda darījuma noteikumus (Dārgmetāla nosaukums, darījuma veids (pirkšana/pārdošana), Dārgmetāla daudzums Trojas uncēs, cena, Rīkojuma derīguma termiņš, Rīkojuma datums).
- 9.2.5. Ja Klients nav norādījis Rīkojuma derīguma termiņu, Rīkojums ir derīgs līdz Darba dienas beigām.
- 9.2.6. Lai apstrādātu Rīkojumu Dārgmetālu pirkšanai/pārdošanai, Banka ir tiesīga pieprasīt no Klienta papildu informāciju vai apstiprinājumu un apstrādāt rīkojumu tikai pēc šādas informācijas vai apstiprinājuma saņemšanas. Ja Klients nav iesniedzis informāciju vai šādu informāciju nav bijis iespējams iesniegt un/vai saņemt, Bankai ir tiesības atteikties no Klienta Rīkojuma izpildes, par ko Klientam tiek paziņots mutiski un/vai rakstiski.
- 9.2.7. Izpildot Klienta Rīkojumu, darījumi ar Dārgmetālu valūtu tiek iegrāmatoti Klienta Investīciju kontā.

- 9.2.8. Ja Dārgmetālu pirkšanas vai pārdošanas darījumā nepieciešams veikt valūtas konvertēšanu, Klients pilnvaro Banku konvertēt valūtu pēc Bankas noteiktā kursa vai Sadarbības partnera noteiktā kursa pēc Bankas ieskatiem.
- 9.2.9. Banka ir tiesīga izpildīt Rīkojumu Dārgmetālu pirkšanai vai pārdošanai daļēji vai pa daļām, ja Klients Rīkojumā tieši nav norādījis, ka Rīkojums izpildāms tikai 1 (vienā) darījumā. Ja Klienta Rīkojums ir izpildīts pa daļām, Banka ir tiesīga ieturēt komisijas maksu no Klienta par katras Rīkojuma daļas izpildi.

9.3. Dārgmetālu pārvedumu darījumu izpildes kārtība

- 9.3.1. Dārgmetālu pārveduma veikšanai Klients iesniedz Bankai pārveduma Rīkojumu Bankas noteiktajā formā.
- 9.3.2. Banka ir tiesīga atteikt Dārgmetālu pārvedumu vai ieskaitīšanu Klienta Investīciju kontā, nepaskaidrojot atteikuma iemeslus.
- 9.3.3. Bankai ir tiesības nepieņemt vai neizpildīt Klienta Dārgmetālu pārveduma Rīkojumu, ja tas ir nepilnīgi vai neprecīzi noformēts, vai ja pastāv citi šķēršļi tā izpildei.
- 9.3.4. Lai apstrādātu Rīkojumu Dārgmetālu pārvedumam, Banka ir tiesīga pieprasīt no Klienta papildu informāciju vai apstiprinājumu un apstrādāt Rīkojumu tikai pēc šādas informācijas vai apstiprinājuma saņemšanas. Ja Klients nav iesniedzis informāciju vai šādu informāciju nav bijis iespējams iesniegt un/vai saņemt, Banka patur tiesības atteikties no Klienta Rīkojuma izpildes, par ko Klientam tiek paziņots mutiski un/vai rakstiski.
- 9.3.5. Klienta Rīkojumu Dārgmetālu pārvedumam Banka izpilda ne vēlāk kā 5 (piecu) Darba dienu laikā.
- 9.3.6. Banka nav atbildīga par Klienta zaudējumiem un citiem Klienta papildu izdevumiem, kas Klientam radušies pārveduma nokavējuma rezultātā, ja šāds nokavējums ir radies trešo personu, kas piedalās Dārgmetālu pārveduma veikšanā, vainas dēļ.
- 9.3.7. Klientam adresēto Dārgmetālu ieskaitīšana Investīciju kontā notiek ne vēlāk kā nākamajā Darba dienā pēc Dārgmetālu nokļūšanas Bankas brīvā rīcībā.

9.4. Atbildība

- 9.4.1. Klients apzinās, ka Dārgmetālu vērtība naudas izteiksmē var mainīties. Banka nav atbildīga par Klienta zaudējumiem vai jebkuriem papildu izdevumiem, kas radušies Dārgmetāla tirgus vērtības izmaiņu rezultātā.
- 9.4.2. Banka nav atbildīga par Klienta zaudējumiem, kas rodas, ja Klienta Rīkojumu Dārgmetālu pārvedumam no konta Bankā uz Klienta vai trešās personas kontu citā bankā (saņēmēja banka) noraida Sadarbības partneris saistībā ar to, ka saņēmēja banka jebkura iemesla dēļ neveic darījumus vai kuri rodas Sadarbības partnera darbības vai bezdarbības dēļ. Banka nav atbildīga par jebkuriem Klienta zaudējumiem, kas Klienta vainas dēļ radušies Klienta Rīkojuma noraidīšanas vai novēlotas apstrādes dēļ.
- 9.4.3. Banka nav atbildīga par Klienta zaudējumiem vai jebkurām papildu izmaksām, kas rodas, Bankai izmantojot savas tiesības atteikties no Rīkojuma izpildes jebkuru iemeslu dēļ.
- 9.4.4. Klients apņemas segt visus izdevumus, zaudējumus, sodus vai jebkurus citus maksājumus, kas rodas Bankai, izpildot Klienta Rīkojumus darījumiem ar Dārgmetāliem.

10. FI AIZDEVUMU DARĪJUMI

10.1. Noteikumi

Aizdevums – jebkāds Pieejamo FI aizdevums, ko Aizdevējs izsniedz atbilstīgi šiem Noteikumiem.

Aizņēmējs/Aizdevējs – aizņēmējs/aizdevējs, kas piedalās Programmā.

Aizņemtie FI – FI, kas tiek izsniegti kā Aizdevums atbilstīgi šiem Noteikumiem un Programmas noteikumiem.

Maksājumi – jebkādi procenti, dividendes vai citi maksājumi, ko izsniedz emitents, aģents emitenta vārdā, Partneris, vai arī tādu FI emisija, kas saistīti ar Aizņemtajiem FI, ja tas nav maksājums pilnā apmērā.

Partneris – Bankas partneris, kas administrē FI aizdevumu un aizņēmumu programmu.

Pieejamie FI – Klienta FI, kas ir pieejami aizdevumiem. Klienta FI tiek uzskatīti par Pieejamajiem FI, ja kā tādi ir norādīti Klienta Rīkojumā, kas tiek iesniegts Bankai, izmantojot Saziņas līdzekli (tajā skaitā Internetbanku). Pieejamos FI Klients var mainīt laiku pa laikam, iesniedzot Rīkojumu, kā norādīts šajos Noteikumos.

Programma – finanšu instrumentu aizdevumu un aizņēmumu programma, ko nodrošina Partneris, un kas nodrošina aizņemšanas, aizdošanu, klīringu un maksājumus attiecībā uz tirgojamajiem FI; Banka kā pilntiesīgs Programmas dalībnieks sniedz Klientam, kam Banka piešķir Profesionāla vai Tiesīga darījuma partnera statusu, iespēju izmantot Programmu saskaņā ar šajos noteikumos aprakstītajiem nosacījumiem.

10.2. Klienta garantijas un apliecinājumi

- 10.2.1. Iesniedzot Rikojumu dalībai Programmā, Klients pieņem šeit aprakstītos nosacījumus, kā arī garantē un apliecina, ka:
- 10.2.1.1. saprot un pieņem, ka Banka darbojas kā aģents vai vērtspapīru turētājs, sniedzot pieeju Programmai, un Banka neuzņemas atbildību par jebkādiem pārkāpumiem vai nepareizi uzrādītām ziņām no Partnera vai jebkuras trešās personas, kas piedalās Programmā;
  - 10.2.1.2. iesniedzot Rikojumu, kura ietvaros darbojas kā Aizdevējs, uzdod un sniedz Bankai pilnvaras darboties kā tā aģentam un nodrošināt tam Programmas izmantošanu. Bankai ir pilnvaras veikt vai nodrošināt jebkādas tādas darbības, ko tā uzskata par vēlamām, nepieciešamām vai atbilstošām, lai administrētu šādu Rikojumu. Klients piekrīt tam, ka Banka darbojas kā pilnībā atklāts aģents nevis kā princips (galvenais aizdevējs) Programmas ietvaros;
  - 10.2.1.3. Rikojums var tikt izpildīts un ir piemērojams Pieejamajiem FI, kas attiecīgi norādīti Rikojumā; Klients piekrīt, ka Rikojums, kas norāda Pieejamos FI, ir pietiekams pierādījums Klienta vēlmei piedalīties Programmā;
  - 10.2.1.4. piekrīt tam, ka Banka nodod Klienta Rikojumu Partnerim, un Rikojuma izpilde ir vienīgi Partnera atbildības lokā; Klients piekrīt un apliecina, ka Banka nekādā ziņā nebūs atbildīga par Klienta Rikojuma izpildi;
  - 10.2.1.5. piekrīt tam, ka Pieejamie FI kļūst par Aizņemtajiem FI pēc Partnera ieskatiem, ņemot vērā spēkā esošos Programmas nosacījumus;
  - 10.2.1.6. Banka nav atbildīga par jebkādam norādēm, informāciju, garantijām, apņemšanām vai vienošanām, ko Partneris vai trešā persona nodrošina saskaņā ar jebkādu Aizdevumu, par Aizņēmēja spēju vai nespēju izpildīt Aizdevuma nosacījumus, tajā skaitā par nespēju veikt nepieciešamos maksājumus, kā vien Bankas rupjas neuzmanības, krāpnieciskas darbības vai tišas rīcības dēļ;
  - 10.2.1.7. Pieejamie FI nekādā veidā netiek apgrūtināti un var kalpot par Pieejamajiem FI Programmas ietvaros;
  - 10.2.1.8. apzinās Platformas spēkā esošos nosacījumus, pilnībā piekrīt un pieņem spēkā esošos nosacījumus kā tādus, un uzņemas visus riskus, kas saistīti ar dalību Programmā;
  - 10.2.1.9. Klients apzinās un piekrīt tam, ka Banka ir tiesīga pēc saviem ieskatiem iesniegt atsaukšanas Rikojumu Partnerim, nenosūtot Klientam attiecīgo paziņojumu;
  - 10.2.1.10. Klients apzinās un piekrīt tam, ka Klients nevarēs piedalīties korporatīvajos notikumos, kas attiecas uz Aizņemtajiem FI.

10.3. FI Aizdevumu nosacījumi

- 10.3.1. Iesniedzot Rikojumu dalībai Programmā, Klients pauž savu gribu un vēlmi piedalīties Programmā. Rikojums tiek uzskatīts par derīgu tikai tad, ja tajā skaidri ir definēti Pieejamie FI.
- 10.3.2. Ja Klienta FI ir atbilstoši definēti kā Pieejamie FI, Partneris pēc saviem ieskatiem izmanto šādus Pieejamos FI Programmā.
- 10.3.3. Klients ir tiesīgs atsaukt jebkādu, arī visus, Pieejamos FI, iesniedzot Bankai Rikojumu. Klients ar šo apzinās un piekrīt, ka Aizdevuma atmaksas apstrādi nodrošina Partneris, un jebkāda Aizdevuma atmaksas datumu nosaka Partneris atbilstīgi Programmas nosacījumiem. Klients ar šo uzņemas visus riskus, kas saistīti ar šāda atsaukuma Rikojuma izpildi no Partnera puses.
- 10.3.4. Klients ar šo atzīst, ka Banka dod iespēju izmantot Programmu arī citiem Bankas klientiem. Banka izmanto FI Aizdevumu iespējas, iedalot tos attiecīgajiem klientiem atbilstīgi metodēm, ko Banka definē laiku pa laikam. Banka neaplēcina un negarantē, ka noteiktais apjoms vai daļa no Klienta Pieejamajiem FI tiešām piedalīsies Programmā. Klients piekrīt, ka tam nebūs prasījumu pret Banku, un Banka nebūs atbildīga par ar citiem klientiem iedalītajiem Aizdevumiem vai ar Klientam nepieejamām aizdevumu iespējām.
- 10.3.5. Klients ar šo atzīst un piekrīt tam, ka jebkāda Aizdevuma atdošanas datums būs vēlākais no:
- 10.3.5.1. datuma, kas norādīts Klienta atsaukuma Rikojumā atbilstīgi nosacījumiem, kas norādīti 10.3.3. punktā;
  - 10.3.5.2. datuma, kas norādīts vai noteikts, pamatojoties uz jebkādu kredītešanas vienošanos, kurā iesaistās Aizņēmējs un Partneris;
  - 10.3.5.3. beigu datuma, ja tāds ir noteikts Aizdevumu vienošanās.
- 10.3.6. Klients ar šo atzīst, ka, Partneris nebūs spiests atmaksāt Aizņemtos FI uzreiz pēc atsaukuma Rikojuma iesniegšanas, bet tam būs jāatmaksā šādi Aizņemtie FI, ņemot vērā 10.3.5. punktā noteikto, ne vēlāk kā pēc ierastā norēķinu perioda beigām. Pēc Klienta atsaukuma Rikojuma saņemšanas Banka pēc iespējas ātrāk paziņo Partnerim, ka šādi Pieejamie FI ir jāatmaksā atbilstīgi šeit norādītajiem nosacījumiem.
- 10.3.7. Ja Aizņēmējs un/vai Partneris neizpilda saistības saskaņā ar Aizdevumu, Banka var piemērot saprātīgas pūles, lai nodrošinātu atbilstošu kompensāciju par kavēto Aizdevumu (piemēram, līdzīgu FI vai naudas līdzekļu izteiksmē), vai veikt citas darbības, kas norādītas Programmā; tomēr Banka nekādā gadījumā neuzņemas atbildību par šādiem Aizņēmēja un/vai Partnera pārkāpumiem, un Klients ar šo atzīst un pieņem visus riskus, kas saistīti ar dalību Programmā.

10.4. Maksājumi

- 10.4.1. Klients ar šo atzīst un piekrīt tam, ka Maksājumi, kas tiek veikti attiecībā uz Aizņemtajiem FI, tiek ieskaitīti Klienta Kontā 3 (trīs) darba dienu laikā pēc tam, kad Banka saņem attiecīgos Maksājumus no Partnera.
- 10.4.2. Klients nodrošina Bankai atlīdzību par iespēju izmantot Programmu apmērā, kas norādīts Cenrādī vai citā vienošanās starp Banku un Klientu. Bankas atlīdzība tiek ieturēta no katra Maksājuma, ko veic Partneris attiecībā uz Aizņemtajiem FI, kas piedalās Programmā.
- 10.4.3. Lai izvairītos no šaubām, visi nodokļi, kas ir ieturami no atlīdzības, tiek norakstīti no summas, kas tiek ieskaitīta Klienta Kontā, un, ja šāda summa ir mazāka par attiecīgo nodokļu apmēru, Klients ir atbildīgs par atlikušās summas samaksu.

10.5. Pienākumi un zaudējumu atlīdzība

- 10.5.1. Banka piemēro saprātīgas rūpes, veicot savus pienākumus, atbilstoši tam, ko bankas parasti veic, izpildot pienākumus kā savu klientu aģenti FI aizdošanas un aizņemšanās jomā (attiecīgi).
- 10.5.2. Klients atlīdzina Bankai un nesauc Banku pie atbildības par jebkādiem zaudējumiem vai atbildību (tajā skaitā saprātīgā atlīdzība, veicamie maksājumi, kas Bankai rodas, sniedzot pakalpojumus atbilstīgi šiem Noteikumiem vai sakarā ar jebkādu iesniegta Rikojuma un/vai Klienta sniegto garantiju vai apliecinājumu noteikuma pārkāpumu, ja vien šādi zaudējumi vai atbildība iestājas Bankas rupjas neuzmanības, krāpnieciskas darbības vai tīšas rīcības dēļ.
- 10.5.3. Klients atzīst, ja Klienta dalība Programmā nodrošina Klientam ienākumus, Bankai var rasties pienākums ieturēt nodokļus vai pieprasīt no Klienta šādu nodokļu samaksu atbilstīgi piemērojamā likuma prasībām.